

Spartakist Hafta makaleleri - Rosa Luxemburg

Makaleler boyunca Rosa Luxemburg'un temel fikri, Marx, Engels ve Lenin ile aynıdır:

Ayaklanmayla oynamaz! Ona girişen onu sarsılmaz bir kararlılık-

la sonuna kadar götürmek zorundadır. Aksi takdirde, karşı devrim tarafından acımasızca ezilmek ve tüm kazanımları yitirmek akibeti kaçınılmaz olur.

Ocak 1919 olaylarında yaşanan tam

da bu oldu.

Makaleleri, Rosa Luxemburg'u bu akibeti engellemeye yönelik çırpınışlarına tanıklık etmektedir.

s.12

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2022 / 02
10 Ocak 2022

Kızıl Bayrak

kizilbayrak60.net

İktidarın ve burjuva muhalefetin sokak kabusu

Erdoğan kurlara değil emeğe savaş açtı

Devlet bir eşkiya gibi emekçi halkın cebinden paraları alacak ve sermayenin, rantiyenin kasasına koyacak. Savaş kurlara değil emekçilere açılmıştır.

MESS Grup TİS süreci: izlenmesi gereken mücadele yolu

İnsanca yaşamaya yeten bir ücreti sağlayacak revize edilmiş bir taslak ile greve çıkılmalı, uzun soluklu bir greve hazırlık yapılmalıdır.

Kazakistan'da yeni yılın ilk isyan dalgası

Kazakistan'da emekçilerin isyanına petrol fiyatlarına yapılan zamlar neden olsa da bunun derinlere inen daha temel nedenleri var.

Asya-Pasifik'te kapitalist ortaklık ve işçi sınıfı - K. Ali

s.20

Almanya'da konut sorunu - D. Meriç

s.21

İktidarın ve burjuva muhalefetin sokak kabusu

Er veya geç, “acı çekeceğinden korkan insanlar, zaten korkuları yüzünden acı çektikleri” gerçeğini bilince çıkaracak, korkuları yüzünden acı çekenler olarak bir araya gelip birleşecek, kenetlenecek ve örgütlü bir güç olarak sermaye iktidarının ve onun uşaklarının karşısına dikileceklerdir.

Dümeninde Erdoğan’ın bulunduğu Türkiye kapitalizminin giderek derinleşen iktisadi, sosyal ve siyasal krizi, emekçiler için tam bir yıkıma dönüşen çok boyutlu sorunlar biriktirmiş bulunuyor. Gerici-faşist rejimin günbegün ağırlaşan bu durum karşısında bir çıkış alternatifi bulunmuyor ve bunalımın tüm yüklerini işçi ve emekçilerin omuzlarına yıkmakta çok daha pervasız davranıyor. Neredeyse günlük olarak yoksullaşan ve giderek açlıkla karşı karşıya kalan emekçiler, 2022 yılını da yeni zam furyası ile karşıladılar. Buna azgın bir devlet terörü ve faşist zorbalığın eşlik ettiği biliniyor.

Bir yanda işsizlik, açlık, yoksulluk ve temel haklardan yoksunluk, öte taraftan da faşist kudurganlık, AKP-MHP iktidarına karşı işçi sınıfı başta olmak üzere toplumun ezilen ve sömürülen bütün katmanlarında büyük bir hoşnutsuzluk, öfke ve nefret biriktirmiş durumda. Sayısız nedenlerin birleşik etkisiyle işçi ve emekçi kitlelerin saflarında biriken öfke, sokaklara taşma eğilimi içindedir ve bunun işaretleri çoğalmaktadır.

Sınıf ve kitle hareketliliğinin kendisini sokaklarda giderek daha güçlü bir biçimde ifade etmeye ve militan eğilimler göstermeye başladığı koşullarda, faşist iktidarın ve burjuva muhalefetin “sokak” kabusu büyümektedir. Son ayların kendini sokak ve meydanlarda daha fazla ifade eden kitle hareketliliği, bir kez daha “sokak” tartışmalarını gündeme getirdi. Faşist rejimin başı Erdoğan ve ağız salyalı ortağı Bahçeli, sosyal, siyasal hak ve özgürlüklerini sokakta aramak isteyen tüm toplumsal muhalefet güçlerini tehdit etmektedirler.

ERDOĞAN’DAN YİNE KUDURGAN TEHDİT

Sermaye iktidarının dümeninde oturan Erdoğan, salı günü yaptığı konuşmada sokakta hakkını arayacak olanları hedef aldı. Düzen muhalefeti üzerinden konuşsa da esasen tüm tepkili kesimleri mafyatik bir dille tehdit etti: “*Utanmadan, sıkılmadan sokaklara dökülecek-*

lermiş, meydanlara döküleceklermiş. Siz 15 Temmuz’u görmediniz mi? Nereye dökülürseniz, dökülün, 15 Temmuz’da sokağa dökülenlere bu millet nasıl dersini verdiyse siz de dökülün, siz de aynı dersi evelallah alırsınız. Biz de Cumhur İttifak’ı olarak hepimizi önümüze katarız ve gideceğiniz yere kadar kovalarız.”

Erdoğan’ın büyük bir kudurganlıkla, ağızda salyalar akarcasına savurduğu bu tehdidi, tüm burjuva muhalefet “Sokağa asla çıkmayacağız” mealinde bir tutumla karşıladı. İlk yanıt, Kılıçdaroğlu’ndan geldi. CHP muhabirleriyle bir araya gelerek gündeme dair değerlendirmelerde bulunan Kılıçdaroğlu, Erdoğan’ın “Muhalefet sokağa dökülecekmiş” açıklamasına dair parti tabanına “Taşkınlık yapmayacaksınız, sokağa çıkmayacaksınız, sabırla sandığı bekleyeceksiniz” şeklinde talimat verdiğini söyledi. “*Bizim kitabımızda sokağa çıkmak yok*” diyen Kılıçdaroğlu, “*Beyefendi bizim sokağa çıkmamızı istiyor, çıkmayacağız. Zorlayacak, baskı kuracak, çıkmayacağız. Sandıkta gereğini yapacağız...*” diyerek, Erdoğan’ın pravakasyon girişimini sözüm ona önlemiş oluyor.

Kılıçdaroğlu’na benzer bir açıklama da İYİP Genel Başkanı Akşener’den geldi. Akşener de “Bizde sokağa çıkın diyen bir tavır yok.” dedi. Bir gazetecinin Erdoğan’ın tehditlerini hatırlatması üzerine Akşener, Millet İttifakı bünyesinde 4 parti liderinin “sokağa çıkın” çağrısında bulunmadığını söyledi. Diğer siyasi partilerin genel başkanlarının da böyle bir çağrısı olmadığını belirten Akşener, “Kimsenin ağızından ‘sokağa çıkmak’ diye bir cümle çıkmamış” dedi. Erdoğan’ın halüsinasyon gördüğünü ifade eden Akşener, “Bir Cumhurbaşkanı, bir partinin genel başkanı çıkıp diyor ki, ‘Sokağa döküleceklermiş, inin de görelim’ Nereden bakarsanız acayip ve saçmalık” diye “şaşkınlığını” belirtti.

Sokağa çıkmamaya yemin billah edenler korosuna Millet İttifakı’nın yeni ortaklarından olan Ahmet Davutoğlu da katıldı. Kılıçdaroğlu gibi o da “sokağa

çıkılmayacağız” açıklamalarına katılarak, “*Cumhurbaşkanı sokağa çıkılsın istiyor. Sokağa çıkılsın ki kendisi de kendi taraftarlarını sokağa çıkarabilsin...*” açıklamasında bulundu. Millet İttifakı ortaklarından Deva Partisi Genel Başkanı Ali Babacan ise tartışmalara “*15 Temmuz’da dersini alan darbecilerdi. Ders verenler de demokrasimize sokaklarda sahip çıkan vatandaşlarımızdı.*” diyerek katıldı. O da “Sokağa çıkan falan da yok” demeyi ihmal etmeden “Ama protesto etmenin de anayasal bir hak olduğunu kendisine hatırlatmak isterim.” ifadeleriyle güya ortaklarından “farklı” bir tutum sergilemiş oldu.

TEHDİT EDİLENLER EMEKÇİ KİTLELER, İLERİCİ VE DEVRİMCİ GÜÇLERDİR

Erdoğan, burjuva muhalefetin sokaklara ve alanlara çıkma diye bir dertleri asla olmadığını, tıpkı kendisi gibi onların da sokak ve meydanlardan ölesiye korktuklarını, sokaklara çıkan emekçileri sokaktan alıkoymak istediklerini ve onların da düzenin bekasını korumada kendisiyle aynı safta bulunduğunu çok iyi bilmektedir. Dolayısıyla savrulan bu aşağılayıcı ve soysuzca tehditler, burjuva muhalefet, somutta Millet İttifakı üzerinden aslında işçi ve emekçi kitlelere, onların ilerici, demokrat ve devrimci güçlerine karşıdır.

Tarih boyunca egemen sınıflar, korku ile terbiye etme politikalarını kurnasızca uygulayarak, ezilen ve sömürülen toplumsal katmanları kayıtsız şartsız itaat etmeye zorladılar. Faşist şef Erdoğan’ın da değişmeyen temel politikalarından biri oldu bu. Tek adam rejiminin başı olan şef, emekçi kitleleri sopa ve terörle terbiye etme, sindirme ve teslim alma politikasını son yıllarda daha da azdırdı. Fakat er veya geç, “acı çekeceğinden korkan insanlar, zaten korkuları yüzünden acı çektikleri” gerçeğini bilince çıkaracak, korkuları yüzünden acı çekenler olarak bir araya gelip birleşecek, kenetlenecek ve örgütlü bir güç olarak sermaye iktidarının ve onun uşaklarının karşısına dikileceklerdir.

Kriminal rejim “teröre karşı” mı?

Sermaye iktidarının dümeninde bulunan AKP-MHP iktidarı, ömrünü uzatmak için kirli dolaplar çevirdikçe ülkeyi sürüklediği krizler de derinleşiyor. Bu arada gündemi de AKP şefi başta olmak üzere rejimin köşe başlarını tutanların asparagas nutukları, etrafa tehditler savurmaları, muhaliflere çamur atmaları gibi iğrençlikler işgal ediyor. Hırsızlığın, talanın, kayırmacılığın, mafyacılığın, çeteleşmenin, mallara çökmenin, acımasızlığın, zulmün, terörün, yalanın, palavranın, sahtekarlığın alasını yapanlar utanıp sıkılmadan muhaliflerine olmadık yakıştırmalar yapabiliyorlar.

Büyük yalanları büyük olaylarmış gibi sunan dinci-faşist rejim ve saray beslemesi medya, yapay gündemleri pervasızca topluma dayatıyorlar. Milyonlarca insan işsizlik, yoksulluk, geçim sıkıntısı altında ezilirken, saraylarında sefahat süren küstahların rezil gündemleriyle taciz ediliyor toplum. Medyanın en az %95’ini borazanlar korosu gibi kullanan saray rejimi, biat etmeyenleri zorbalıkla susturmaya çalışarak, toplumun temel sorunlarının tartışılmasını engellemeye çalışıyor.

AKP-MHP rejimine muhalefet edenlerin “terörist”, “vatan haini”, “dış güçlerin maşası” gibi sıfatlarla itham edilmesi yapay gündem yaratmanın yanı sıra kaba saldırganlığı sergilemenin bir aracıdır aynı zamanda. Toplumsal meşruiyetini çoktan yitiren mafyatik rejimin büyük yalanlar ve iftiralar dışında kullanabildiği tek araç zorbalıktır. Bu iklimde yalan-iftira-tehdit politikası izleyen iktidar, saraya biat etmeyenleri susturabileceğini var sayıyor.

Rejimin saldırganlığı esas olarak ilerici devrimci güçleri, Kürt hareketini, direnen emekçileri ve AKP-MHP politikalarına tepkili olan geniş toplum kesimlerini hedef alıyor. Zira bu kokuşmuş rejimin en büyük korkusu toplumsal muhalefetin yükselmesidir. Haziran Direnişi’ne halen döne döne kin kusmaları tesadüf değil. Onlar işçi ve emekçileri sadakaya muhtaç duruma düşürüp saraya biat ettirerek, mafyatik saltanatlarını sürdüreceklerini var sayıyorlardı. Oysa artık yolun sonuna geldiklerini görüyorlar. Bundan dolayı, saldırganlığı düzen muhalefetini kapsayacak şekilde genişletip derinleştirme taktiğine başvuruyorlar.

***

Mafyatik rejimin düzen muhalefetine yönelik saldırganlığının pervasızlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu’nu hedef alan son kampanyada bir kez daha gözler önüne serildi. Çeyrek asır boyunca İstanbul’u yağmalayan Tayyip Erdoğan ve adamları, hortumlarının kesilmesinden duydukları hincinla saldırıyorlar. AKP şefinin İstanbul’da iki defa seçim yenilgisi yaşaması ise, hincin bir tür travmaya dönüştürüyor. Kamuoyu araştırmalarında İmamoğlu’nun Tayyip Erdoğan’a büyük bir fark atması ise, saltanatının tehlikede olduğunu gören AKP şefini bir tür ‘sürekli histeri’ haline sürüklemiş görünüyor. Bu nedenle İBB hizmetlerini ilk andan itibaren sabote ettiler, ancak gidişatı değiştiremediler.

Bu noktada ellerinde “terör” demagojisi ile çamur atmak ve tehditler savurmak dışında bir şey kalmadı. Saray rejiminin etrafa saldırttığı mafyatik Bakan devreye girdi. Artık “Suçişleri Bakanı” diye anılan Süleyman Soylu, İBB’de teröristlerin işe alındığı zırvasını ortaya attı ve kendi uydurduğu yalana dayanarak soruşturma başlattığını ilan etti. İliklerine kadar çürüyen mafyatik rejim, İBB Başkanı’nı hedef alarak, “terörle mücadele” konusunda taviz vermeyeceğini vaaz etmeye başladı. AKP-MHP’de öbeklenmiş zorbaların tek derdi kokuşmuş saltanatlarını bir süre daha devam ettirmek. Yaptıkları iğrençlikler bunun için-

dir. Bunu herkes biliyor ama onlar yine büyük yalanlarla toplumu taciz etmeye devam ediyorlar.

***

İBB’ye karşı taarruzu başlatan kişinin Suçişleri Bakanı Süleyman Soylu olması ironiktir. Zira kamuoyuna yansıyan bilgiler bu Bakanın mafyatik rejimin “en kriminal adam”ı olduğunu gösteriyor. Ne kadar katil, hırsız, soyguncu, mala çöken, mafyacı, çeteci, kokainci, kumarıcı vb. kişi varsa, yolu muhakkak Suçişleri Bakanı ile bir yerlerde kesişiyor. Tümü ile boy boy ‘aile fotoğrafı’ çekirtmeyi de ihmal etmemiş. Sedat Peker’in yaptığı ifşaatlar, Soylu’nun suç doyasının ne kadar kabarık olduğunu kanıtlarıyla birlikte dünya-aleme göstermişti zaten. Buna karşın o halen görevinin başında ve “teröre karşı” sefer düzenlemeye devam ediyor.

Nihayetinde böyle rejime böyle bakanlar yakışır. Denebilir ki, Süleyman Soylu saray rejimini en iyi temsil eden kişilerden biridir. Zira o “kriminal bakanlar” arasında birinciliği bileğinin gücüyle almıştır. Temsil ettiği rejim ise bu unvana uluslararası bir boyut kazandırmıştır. AKP-MHP rejiminin IŞİD gibi vahşi terör örgütleriyle iş birliği yaptığı, bu örgütlerle petrol ve silah ticareti gerçekleştirdiği, cihatçı çeteleri ülkeden ülkeye taşıyarak ihraç ettiği, ülkeyi dünyada kokain trafiğinin temel kavşağı haline getirdiği, bu işin en tepedeki zatın onay ve desteği ile yapıldığı sır olmaktan çıktı.

Bu tablodan da anlaşılacağı üzere

AKP-MHP rejiminde “Suçişleri Bakanlığı” unvanı kişi ötesi anlamlar taşıyor. Bu unvan bütünüyle kriminal bir sistemi anlatıyor. Süleyman Soylu da bu alandaki tecrübeleri sayesinde uygun görüldüğü makama bu rejim tarafından atanmıştır. Atama tesadüf olmasa gerek. Çünkü rejim kriminal olmasaydı Suçişleri Bakanı istihdam etmeye ihtiyaç duymazdı.

***

Sermaye sınıfını temsil eden bu rejimin varlığı Türkiye’nin işçileri, emekçileri, gençleri, kadınları ve tüm ezilenleri için kabus senaryosunun gerçekleşmesinden başka bir şey değildir. Zira milyonları sefaletle sürüklemekte bir an bile tereddüt etmeyen bu şahıslar, ekmeğe muhtaç duruma düşürdükleri milyonlarca insanla en kaba bir pervasızlıkla alay ederek, onları yapay gündemlerle oyaltmaya çalışıyorlar.

AKP-MHP rejimi kendi meşrebine uygun politikalar izliyor. Doğası gereği aynı politikaları izlemeye devam edecektir. Nitekim yeni yılın ilk gününde astronomik zamlar yaparak, kapitalistler sınıfının demir yumruğu olduğunu bir kez daha ispatlamıştır. Saray rejimi sermaye için çalışıyor. Bu ise emekçilerin sefaletini daha da derinleştirecek icraatların yolda olduğunu haber veriyor. Bu saatten sonra esas sorun, sermayenin bu kriminal rejimine emekçilerin nasıl ve ne zaman dur diyebilecekleridir.

Erdoğan kurlara değil emeğe savaş açtı

Fikri Tomurcuk

20 Aralık akşamı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türk Lirası mevduata kur garantisi veren yeni uygulamayı ilan etmesi üzerine döviz kurlarında bir gecede olağanüstü bir düşüş yaşandı. Gün içinde 18 lirayı bulan dolar ertesi sabah 11 liranın altına indi. Sonra dolar kısa bir süre içinde tekrar 13-14 lira arasına yükseldi. Ancak doların 18 liraya kadar tırmandığı son günlerdeki görülmemiş oynaklık da nispeten hafifledi.

Şimdi Erdoğan zafer kazanmış komutan edasıyla konuşup toplumu ekonominin sorunlarını çözeceğine inandırmaya çalışıyor. Yeni Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati de kapı kapı dolaşarak, ellerinde yepyeni ve bütünlüklü bir ekonomi planı olduğuna toplumu inandırmaya çalışıyor.

Ortada öyle bütünlüklü, iyi planlanmış bir ekonomi planı yok ama işçi sınıfı ve emekçilere karşı insafsız bir saldırı planı var. Bir operasyonla her şeyi değiştirdikleri, duruma hakim oldukları yolunda söylediklerinin ve ortaya attıkları her iddianın gerçeğe uzaktan yakından bir ilişkisi yok. Gerçekler söylediklerinin, iddialarının tam tersi.

Şimdi adım adım iddialar ne, gerçekler ne ona bakalım...

ERDOĞAN NAS NAS DİYEREK FAİZ ARTIRDI

Bakan Nebati, en başta enflasyonu yenmek için önce cari açığı kapatıp cari fazlaya geçilmesi gerektiğini, bunun için de rekabetçi kurun gerektiği laflarıyla ortaya çıktı. Buna önce "Çin modeli" denildi, sonra "Türk modeli" olduğu söylendi. Bu aşamada kurlardaki artış adeta alkışlanıyordu.

Ancak dolar kurunun 10 lira sınırını aşması bir gerilim yarattı. Merkez Bankası ve kamu bankalarının doları önce 12 lirada, daha sonra 14 lirada tutma çabası ve müdahaleleri sonuç vermedi. Kurlar arttıkça enflasyonun ateşi de iyice yükseldi.

Bu süre içinde Cumhurbaşkanı Erdoğan, "faiz sebep, enflasyon sonuç" teorisini dinsel bir dogma düzeyine yükselterek tezini nas diye savunmaya başladı. Üstelik bunu yerli yersiz bütün konuşmalarında, özellikle de Merkez Bankası'nın faiz toplantıları öncesinde daha yüksek sesle tekrarlamaya başladı. Erdoğan'ın

Devlet bir eşkiya gibi emekçi halkın cebinden paraları alacak ve sermayenin, rantiyenin kasasına koyacak. Erdoğan iktidarı bu operasyonu ile kurlara değil emekçilere savaş açmış durumda. Yeni yılla birlikte yağmur gibi gelen fahiş zamlar bunun ilk dalgasından başka bir şey değil. Erdoğan'ın son günlerde konuşmalarında tehditkâr bir dil kullanmaya başlaması ve olası protesto eylemlerini hedefine koyması da bunlarla bağlantılı.

her konuşması kurların üzerine bir bidon benzin daha dökülmesi etkisi yarattı ve kurlardaki yangın büyüdükçe büyüdü.

Merkez Bankası'nın 17 Aralık'taki faiz indiriminden sonra da Erdoğan aynı minval üzerine konuşmaya devam edince iş iyice çığırından çıktı. Türk Lirası'ndaki değer kaybı tarihte görülmemiş hızla çıktı. Belki 10 yılda yaşanacak değer kaybı bir hafta içinde ortaya çıktı. Kurlarda birkaç yılda ortaya çıkabilecek toplam iniş veya çıkışın birkaç saat içinde yaşandığı bir karmaşa ve belirsizlik piyasalara hâkim oldu.

Artık piyasalarda hiç kimse alacağı ve satacağı ürünlere Türk Lirası olarak da dolar veya avro olarak da fiyat veremiyordu. Türk Lirası değer ölçüsü olmaktan yani para olmaktan çıkmıştı. Kur artışından en kârlı çıkacak olan ihracatçılar bile bu oynaklığa ve belirsizliğe son verilmemesini dile getirmeye başladılar. TÜSİAD duruma acilen müdahale edilmesini istedi. Her koşulda iktidarın ekonomi kararlarını alkışlamasıyla tanıdığımız TOBB bile bu duruma son verilmesi gerektiğini yüksek sesle dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, sermaye sınıfının her kesiminden gelen bu taleplerin gereğini hiç gecikmeden ilk kabi-

ne toplantısında yerine getirdi. Kurların yatışması için faiz artışı gerekiyordu ve Erdoğan bir yandan nas nas diye bağırıırken, gecikmeksizin faizleri artırdı. "Biz sizin cibilliyetinizi biliriz" diye aşağıladığı TÜSİAD'ın ve "safını şaşırınlar" diye azarladığı TOBB'un talebini birkaç gün içinde hayata geçirdi.

Ancak bunu bir göz boyama hamlesiyle, "kur korumalı mevduat hesabı" diye bir şey icad ederek yaptı. Böylece görünüşte faizler artmamış oluyordu ama fiiliyatta kur artışına denk gelecek şekilde artırılmıştı. Bu hem yüksek hem de ucu açık bir faiz artışı anlamına geliyor.

Erdoğan'ın bu kararının sonucu piyasalardaki tüm faizlerin yükselmesi oldu.

Ortalama mevduat faizi 4 puan birden arttı. Merkez Bankası verilerine göre toplam TL mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama faiz 20 Aralık'tan önceki hafta yüzde 15.32 düzeyindeydi. Ortalama faiz 31 Aralık haftasında yüzde 19.47'ye çıktı. Türkiye'de vadeli mevduatın ezici çoğunluğunun bulunduğu üç aya kadar vadeli mevduattaki ortalama faiz ise yüzde 20.58'i buldu.

Aynı artış kredi faizlerinde de oldu. 20 Aralık'tan önceki hafta ortalama yüz-

de 25.18 olan ihtiyaç kredisi faiz oranı, 31 Aralık haftasında yüzde 29.55'e çıktı. Ticari kredi faizi yüzde 20.91'den ortalama yüzde 24.37'ye yükseldi.

Aynı şey Hazine tahvilleri için de geçerli. İki yıl vadeli Hazine tahvillerinin faizi 20 Aralık öncesi yüzde 21.25 iken 7 Ocak'a kadar yüzde 23.8'e çıktı. Aynı süre içinde 5 yıllık Hazine tahvillerinin faizi yüzde 22.46'dan yüzde 25.75'e, on yıl vadeli Hazine tahvillerinin faizi yüzde 21.67'den yüzde 24.65'e çıktı.

Önümüzdeki dönemde enflasyon ve kurlardaki artışa paralel olarak tüm bu faizler daha da yukarıya gidecek.

SONUÇTA HEM FAİZ HEM KUR YÜKSELDİ

Erdoğan yönetiminin izlediği politika-nın sonucu hem faizlerin hem de kurların artması oldu. 20 Aralık sonrasında Erdoğan ve Bakan Nebati kurları düşürmüş havası yaymaya çalışıyorlar. Ancak bu göz boyama çabası, kurlardaki fahiş artış gözlerden kaçırmaya yetmiyor.

20 Aralık öncesi bizzat Erdoğan, her gün yaptığı konuşmalarla adeta ateşe benzin dökerek alevlerin böylesine parlamasının birinci faktörü oldu. Eğer Erdoğan bir hafta boyunca çenesini tutup

ağzına faiz lafını almasaydı, hızlı çıkan kurlar kendi piyasa koşulları içinde bir yerde denge bulurdu. Bu denge de muhtemelen dolar kurunun şimdilerde geldiği 13-14 TL civarı olurdu.

Erdoğan kor ateşe benzin döküp yangın çıkardı, sonra üzerine ıslak battaniye atıp alevleri durdurdu. Şimdi çıkmış alevleri söndürdüm diye kurtarıcı havasına bürünüyor. Oysa alevler yatıştı ama yangın ve kaynağı olan enflasyon kor ateş halinde sürüyor.

Kurlardaki yıllık artış geçen yılın Ocak ayı ortalamalarıyla karşılaştırıldığında, yüzde 81 düzeyinde. Geçen yılın Ocak ayında ortalama dolar kuru 5.93 TL idi. Şimdi Ocak ayının ilk haftasındaki ortalama 13.41 TL. Yılda yüzde 81'i bulan bir kur artışı, tarihte nadir görülecek bir artış oranı.

Bir örnek verecek olursak, son bir yıldaki yüzde 81'lik kur artışı, Aralık 2002 ile Mayıs 2016 arasındaki 13 yıldan uzun sürede gerçekleşen kur artışına denk. Son faiz indirimlerinin başladığı Eylül ayı ortalamasına göre üç ayda ortaya çıkan kur artışı yüzde 57. Sadece üç aylık kur artışı bile yıllara bedel bir artış.

Daha 2.5-3 ay önce 10 TL'yi aşması zor diye görülen doların bugün 14 TL sınırına dayanmış halini kurun düşüşü olarak pazarlamak ancak tam bir sahtekarlık olabilir.

STRATEJİ YOK, ÇARESİZLİKLE U DÖNÜŞÜ VAR

Erdoğan ve Nebati, son operasyonu, önceden planlanmış hazırlanmış ayrıntılı ve bütünlüklü bir ekonomi planının, güçlü bir stratejinin bir adımı gibi sunmaya çalışıyorlar. Yeni çıkan 2022 yılı bütçesinde ve Orta Vadeli Plan'da en küçük izi bile bulunmayan bu adımların stratejik bir planın parçası olduğu iddiası tartışmaya değmeyecek bir yalandan ibaret.

Ortada olan gerçek, izlenen yolun çıkmaza girmesi üzerine çaresizlik içinde bir U dönüşü.

Kurlarda bu kadar aşırı bir dalgalanma yaşanması ve bunun bir türlü sakinleşmemesi, ticaret hayatını kaos ile karşı karşıya bıraktı. Üretim tarafını ise planlama yapamaz hale getirerek ani duruş riski ile yüz yüze bıraktı. Kurlardaki bu oynaklık sürdürülemezdi.

Kurların yükselme eğiliminde olması, sermaye kesimi için pek de itiraz edilecek bir durum değildi. Ama bunun çok kısa sürede, olağanüstü bir hızla ve gelecek seyri öngörülemez şekilde olması sermaye kesimi için de kabul edilemez ölçüde riskliydi.

Bankalarda mevduatın üçte ikisinin döviz mevduatı olması yüzünden hızlı kur artışı bankaların bilançosunu bozuyor ve sermaye yeterliliği sorunu yaratı-

yordu. Yılın çok yüksek bir kur düzeyiyle kapanması, döviz borçları döviz varlığından fazla olan şirketlerin 2021 bilançolarında teknik iflas dalgası yaratabilirdi. Bunun ticaret sisteminden bankacılığa kadar zincirleme sarsıntılara yol açması kaçınılmazdı.

Dolayısıyla hem aşırı oynaklığın yatıştırılması hem de kurların yılın son gününden önce aşağı çekilmesi sermaye kesimi için bir zorunluluktu.

Erdoğan'ın siyasi hesaplarına paralel olarak zorladığı düşük faiz politikası, artık sürdürülemez hale geldiği için ani U dönüşü yapıldı.

Ama Erdoğan iktidarının enflasyon ve kur artışı ile emeği iyice ucuzlatarak Türkiye'yi sermaye için ucuz emek cenneti haline getirme, Türkiye'deki varlıkları ucuzlatarak uluslararası sermaye için kelepirci bir talan alanı haline getirme planı hala yürürlükte.

BİZ BU FİLMİ DAHA ÖNCE DE GÖRMÜŞTÜK

Seçim hesaplarıyla düşük faizi zorlama ve sonunda sistemin tıkanmasıyla hem kurların hem de faizlerin yükselmesiyle biten bu filmi, Erdoğan iktidarında daha önce de gördük.

2017 Anayasa referandumunu ve 2018 Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri öncesinde Erdoğan yine zorlama bir düşük faiz politikası izlemişti. Kasım 2016-Haziran 2018 arasında Merkez Bankası politika faizi yüzde 8 olarak tutuldu. Sonuç yine kurların ve enflasyonun alevlenmesi oldu. Haziran 2018'de yine keskin bir U dönüşü ile Merkez Bankası faizi yüzde 8'den yüzde 17.75'e çıkartıldı.

İki seçim sürecinde düşük faiz zorlaması ekonomideki kırılganlıkları artırdı, sorunları büyütürken ileriye yığıldı. Aşırı kırılganlık yüzünden rahip Brunson krizi sırasında Trump'ın bir tweet'i bile kurları zıplatmaya yetti ve Merkez Bankası faizi yüzde 24'e çıkardı.

Bu faiz artışı yeni göreve gelen Hazine ve Maliye Bakanı damat Berat Albayrak'ın patronajında yürürlüğe konan "IMF'siz IMF programı"nın bir adımıydı. Bugün nas nas diye düşük faiz nutukları atan Erdoğan o zaman "Gerekirse acı

ilacı içeceğiz" diyerek faizlerdeki hızlı artışın arkasında duruyordu.

Yeni bir seçim kaçınılmaz olarak yaklaşırken Erdoğan yine bildiğini okumaya çalışıyor. Faizleri düşürüp bol kepçe kredi pompalayarak, ekonomide hormonlu bir canlanma yaratarak seçim kazanmak. Bunun ekonominin kırılganlıklarını arttırmasına ve ilerideki faturayı iyice büyütmesine ise aldirmamak.

Ancak ekonominin artan kırılganlıkları, enflasyonun geldiği yer, gelir dağılımı ve yoksulluktaki derinleşme aynı taktiğin şimdi de uygulanmasını zorlaştırıyor. Ayrıca eski dönemde dünyada bir para bolluğu yaşanıyor ve içeride düşük faiz ve bol kepçe kredi politikasını uygulamayı kolaylaştırıyor.

Şimdi ise dünyada rüzgar tam tersi yönde esiyor. ABD Merkez Bankası önümüzdeki aylarda piyasadan para çekmeye ve faiz arttırmaya hazırlanıyor. Tüm dünyada faizler ve enflasyon artıyor. Ayrıca uluslararası piyasalar nezdinde Erdoğan'ın ekonomi yönetiminin prestiji ve güveni de sıfırlanmış durumda.

Gerek iç ekonomik ve sosyal koşullar, gerekse dış koşullar nedeniyle Erdoğan'ın düşük faiz politikalarını uzun süre ayakta tutabilme şansı pek yok. Bu da seçimler yaklaşırken Erdoğan yönetimini iyice sıkıştırıyor.

Sıkışan Erdoğan'ın bulduğu tek çözüme ise faturayı emekçi halka daha fazla yıkmak ve siyasi baskıları ve tehditleri arttırmak oluyor. Erdoğan'ın kur korumalı mevduat formülüne paralel olarak ortaya koyduğu paket, açıkça emekçinin cebinden alıp zenginlerin kasasına koymaya dayanan bir eşkiya devlet modeli.

SERMAYEYE KORUMA, EMEKÇİYE FATURA

Kur korumalı mevduat modeli, dolar milyoneri bir avuç rantiyeye ve sermaye sahibinin yüksek kar elde etmesini garanti altına alırken, bunun faturasını emekçi halka yıkıyor.

Parasını kur korumalı mevduat hesabına yatıranların alacağı faiz geliri kur artışına bağlı olacak. Banka bu faizin Merkez Bankası faizinin üç puan üstüne olan kısmını üstlenecek. Yani şu anda Merkez Bankası faizi yüzde 14 olduğu

için, bankalar ödenecek faizin en fazla yüzde 17'sini üstlenecek. Kur artışı yüzde 17'den fazla olduğunda, kalan kısmı Hazine ödeyecek. Mevcut döviz hesaplarından bu sisteme geçenler için farkı Merkez Bankası ödeyecek.

Sonuç olarak her iki durumda da kurlarda yaşanacak artışın farkını kamu üstlenmiş olacak.

Benzer bir şekilde Merkez Bankası ihracatçıların kur riskini üstlenecek şekilde onlarla ileri vadeli kur anlaşmaları yapacak.

Bunların yanı sıra sermaye kesimi için pakette kurumlar vergisi indirimi de var.

Sözde faiz karşıtı gözükürken Erdoğan bu sistemle rantiyeye kesimine ve büyük sermaye sahiplerine ömürlerinde görmedikleri bir garantili kazanç imkanı sağlıyor. TL hesaplarında tutulanlar da dahil tüm mevduata kur artışı kadar faiz kazancını garanti ediyor. Rantiyeye ve sermaye kesiminin riskini devletin üstlenmesini sağlıyor.

Bu operasyon aynı zamanda bankaların da kur riskini adeta sıfırlıyor. Mevduatın yarısından fazlası döviz mevduatı olduğu için bankalar için kur artışı ciddi bir maliyet kaynağı idi. Bu modelde kur artışının maliyetini Hazine ve Merkez Bankası yüklediği için bankalar da mevduata bağlı döviz riskini üstlerinden atmış olacaklar.

Rant ve sermaye kesimi garantili yüksek kar elde ederken, yük ilk elde Hazine ve Merkez Bankası'na yıkılmış olacak. Merkez Bankası üstlendiği yük karşılığında para basıp enflasyon yaratarak; Hazine ise vergileri artırarak, kamu ürün ve hizmetlerine zam yaparak, sosyal desteklerde kısıntıya giderek, temel kamu hizmetlerini daha fazla ticarileştirerek bu yükü emekçi halkın sırtına yıkacak.

Devlet bir eşkiya gibi emekçi halkın cebinden paraları alacak ve sermayenin, rantiyenin kasasına koyacak. Erdoğan iktidarı bu operasyonu ile kurlara değil emekçilere savaş açmış durumda.

Yeni yılla birlikte yağmur gibi gelen fahiş zamlar bunun ilk dalgasından başka bir şey değil. Erdoğan'ın son günlerde konuşmalarında tehditkâr bir dil kullanmaya başlaması ve olası protesto eylemlerini hedefine koyması da bunlarla bağlantılı.

Emekçiler saray reminin hakaretlerine dur demeli!

Kapitalist sistemin derinleşen çok yönlü krizinin yarattığı ağır faturayı sefalet içine atılan işçi ve emekçiler ödemektedir. Saraya yakın olanlar başta olmak üzere bir avuç kapitalist servetine servet katarken, milyonlarca emekçi açlığa terk edilmektedir. Sermaye adına iktidar gücünü elinde tutan gerici-faşist rejim, devletin tüm olanaklarını kapitalistleri memnun etmek için kullanırken, işçi ve emekçilere ise kaba riyakarlık, hakaret, küstahça davranmayı layık görüyor. Yoksulluğun pençesine attıkları emekçileri aşağılamayı bir tarz haline getiren AKP-MHP iktidarının şefleri, döne döne tekrarladıkları yalanlarla gerçeklerin üstünü örtme gayretindedir. Saraylarında lüks ve şatafat içinde yüzen, zenginlik sarhoşu bu yozlaşmış kişiler; işsizliği, sefaleti, açlığı, kölece çalışma koşullarını iliklerine kadar hisseden işçi ve emekçileri aldatmaya, yaşanan bunca sorun sanki yokmuş gibi onları inandırmaya çalışıyor.

Ülkeyi kaosa sürükleyen mafyatik rejimin başı Tayyip Erdoğan, Antep'teki Erdem Soft Tekstil Fabrikası'nda işçilere seslenerek, "işsizlik yok" zırvasını tekrarlayan vaazlarına devam etti. Kendi maaşına zam yaparak 100 bin liranın

üstüne çıkartan AKP şefi vaazında şu ifadeleri kullandı: "Ne diyor birileri? İş yok. Nankör nankör bunlar. Yan gelip yatarak para kazanmak istiyorlar. İş arayana ekmek var. Aş arayana ekmek var. Ama yan gelip yatarak parayı istersen kusura bakma, o yok."

Kapitalist sisteminin üretim ilişkileri, her zaman bir yedek işgücü ordusu olarak işsizleri yaratır, ancak bu sorun

derinleşen kriz dönemlerinde tam bir kangrene dönüşür. Kapitalistler kârlarını arttırmak için artı değer sömürsünü devamlı tırmandırmak ister. İş gününü uzatmak, molaları kısaltmak, performans sistemi, hafta sonu izinlerinin kaldırılması, ücretleri düşürmek, ucuz mülteci işçi emeği, işçi sayısını azaltıp iş yükünü arttırmak, esnek ve kayıt dışı çalışmaya yöneltmek gibi yöntemlerle kapitalistler

işgücüne ödedikleri ücreti düşürür. Kapitalistlerle birlikte siyasi iktidarlar da çeşitli uygulamalarıyla bunun önünü açar. Nitekim son yıllarda Erdoğan ve Saray rejiminin izlediği politikalar sonucunda ücretli emekçilerin milli gelirden aldıkları pay önemli oranda düşürülmüş halen de düşürülmektedir. Kapitalizmin yapısal bir sorunu olan işsizlik de, AKP-MHP rejiminin emek düşmanlığında sınır tanımayan

işçi ve emekçiler iğneden ipliğe gelen fahiş zamların altında ezilirken AKP-MHP iktidarından sermayeye yeni teşvikler yaşıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kasım 2021'de yeni yatırım yapan 1196 kapitalist için teşvik belgesi düzenledi. *Resmî Gazete*'de yayımlanan listeye göre, 27 milyar 763 milyon lirayı bulacak yatırımların bir kısmı devlet kasasından karşılanırken, şirketlere önemli ölçüde vergi istisnası ve faiz desteği verildi.

Teşvik verilen sermayedarlar arasında en yüksek teşvik belgeli yatırım 4 milyar 32 milyon 967 bin 806 lira ile Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin (BOTAŞ) oldu. BOTAŞ, Silivri'de altı doğalgaz depolama tesisi kuracak.

17-25 Aralık sürecinde adı geçen ve Erdoğan'a yakınlığı ile bilinen Mehmet Ali Aydınlar'ın sahibi olduğu Acıbadem Hastanesi'nin yaptığı 592 milyon liralık yatırımın yüzde 15'i devlet kasasından karşılanacak. Bunun yanında sigorta primi işveren hissesi 10 yıl boyunca öden-

Sermayeye teşvik işçinin cebinden

meyecek ve gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnası sağlanacak.

MESS grup toplu iş sözleşmesi kapsamındaki Arçelik'in Eskişehir'de ev tipi buzdolabı ve dondurucu için yatırımı da teşvik belgesi aldı. Şirketin yapacağı yatırımın yüzde 40'ı devlet tarafından karşılanacak. Yanı sıra Arçelik sigorta primi işveren hissesini 7 yıl boyunca ödemeyecek. Şirkete yüzde 80 oranında vergi indirimi sağlanacak ve Arçelik gümrük vergisinden muaf tutulacak.

Koç Holding'in madencilik alanında faaliyet gösteren şirketi Demir Export da teşvikten pay kaptı. Demir Export'un yapacağı yatırımın yüzde 40'ı devlet kasasından karşılanırken, yüzde 80 vergi indirimi, KDV istisnası ve faiz desteği de sağlandı.

Yaşanan ekonomik krize karşı işçi-emekçilere "ekonomik kurtuluş savaşı"

sunan Erdoğan rejimi böylelikle devlet kasasının ağızını bir kez daha kapitalistlere açtı. Kapitalistlerin kârını arttırmak için verilen teşvik ödemelerinin yanı sıra yüzde 80'e varan vergi indirimleri de sunarak sermayeyi ihya eden Erdoğan, yatırım güzellemeleri yaptığı son konuşmasında da krizi sermayedarlar adına fırsata çevirdiklerini itiraf etti. Erdoğan İstanbul'da düzenlenen bir programda 2021 yılı dış ticaret rakamlarını açıkladığı konuşmasında, Türkiye'nin ekonomik büyüme rakamlarıyla ve salgında hiç kontak kapatmadığı ile övündü.

HER ADIMDA VERGİ

Bir işçi sabah uyandığı andan itibaren yaşamının her adımında vergi ödüyor. Hayatta kalabilmek için elektrik, su, doğalgaz, giyim, ulaşım, beslenme gibi temel ihtiyaçlara dokunduğu anda vergi

cebinden çoktan çıkmış oluyor. Maaşını daha göremeden önemli bir kısmı vergiye kesiliyor. Asgari ücretlinin her saniyesi vergi ödemekle geçerken, sermayedarlar da temel ihtiyaçlara asgari ücretli ile aynı miktarda vergi ödüyorlar. Üstelik sermayedarlar dolaysız vergilerde milyarlarca lira vergi indirimleri ve her yıl gelen aflarla korunuyorlar. Kârlarını ise daha ucuz işgücü, ağır çalışma koşulları, teşvikler, yağmalanan fonlarla yine işçilerin sırtından artırıyorlar. Paraların vergi cennetlerine kaçırılması ve yine bizzat devletin çıkardığı "varlık barışı yasaları" ile sermayedarlara büyük kolaylıklar sağlanıyor.

Kapitalistlere yapılan teşvik ödemeleri ve vergi indirimleri devletin hangi sınıfın hizmetinde olduğunu ortaya koyuyor. Bu yöntemler aynı zamanda işçi ve emekçilerden çaldıklarının bir başka itirafıdır. İşçi sınıfı ve emekçiler, asalaklar takımından ve hizmetindeki Saray rejiminden ancak örgütlenip mücadeleyi büyüterek hesap sorabilir.

politikalarıyla tırmanmaktadır.

Öte yandan, kapitalistlerin azgınca sömürsünün önünü açan gerici faşist rejim çığ gibi büyüyen işsizliği yok saymakla kalmıyor, kaba bir küstahlıkla işçi ve emekçileri iş beğenmemekle suçluyor. O kadar pervasızlar ki, sefaletin karanlık kuyusuna attıkları emekçilere hücum da ediyorlar. Gerici faşist rejimin yalan aparatı TÜİK ile gerçek işsizlik tablosunu gizlerken, sanki işsizlik diye bir şey yokmuş gibi illüzyon yaratmaya çalışıyorlar. Oysa sarayın aparatı olmasına rağmen TÜİK'in verdiği oranlar bile, Türkiye'de milyonlarca işsiz olduğunu gözler önüne seriyor.

Türkiye'de işsizlerin sayısının 10 milyona dayandığı acı gerçeğinin yarattığı sorunlar bir yana, işsizlik sopsasıyla işçi ve emekçiler daha ağır çalışma koşullarına mahkum edilmiş ve düşük ücrete razı edilmiştir. Üniversite mezunu binlerce genç mesleğini icra edemezken, herhangi bir iş bulmakta zorluk çekmekte, gelecek kaygısı yaşamakta ve umutsuzluğa sürükleniyor. Artık insanlar iş ararken tercih yapma şanslarının olmadığını düşünüyor ve "ne iş olursa yaparım" demek zorunda kalarak buldukları ilk işe dört elle sarılıyor.

Bu tablonun birinci dereceden sorumlusu, sermaye iktidarının ve AKP-MHP rejiminin şefi Tayyip Erdoğan'dır. Hal böyleyken o, utanmadan arlanmadan küstahça yoksul emekçilere "nankör" diyerek hakaret etmektedir. Açmazları çoğalan, çözülme süreci hızlanan iktidar bloğunun emekçilerin günbegün ağırlaşan yaşam şartlarına karşı "çözüm" olarak bulduğu şey, onları azarlamak, aşağılamak, alaya almak ve hakaret etmek oluyor. Oysa yan gelip yatarak ülkeyi 20 yıldır yağmalayanlar AKP şefi ile müritlelerinden başkası değildir.

Adeta cehennemi yaşayan işçi ve emekçiler, bu pervasızca yaklaşıma karşı seslerini yükseltmediği için bu hakaretlere maruz kalmaktadır. İşçi-emekçiler; işsizlik, yoksulluk ve sefaletin yanı sıra rejimin çeşitli kanallardan yaydığı çürüme ve yozlaşmayla hiçbir şeyi sorgulamadan biat etmeleri vaaz edilerek dizginsiz sömürüye mahkum edilmektedir.

Bu kölelik koşulları ne "kader", ne "fıtrat", ne de "ebedi"dir. İşçi ve emekçiler bu yaşananlara karşı sermaye iktidarının dümeninde bulunan AKP-MHP rejiminden hesap sormak için harekete geçmelidir. İçten içe biriken öfkelerini örgütlü bir güce çevirmelidir. Emekçiler; işsizliğin, sefaletin kader olmadığı ve bunların asıl kaynağının kapitalist sömürü sistemi olduğu bilinciyle hareket ederek "sınıfa karşı sınıf" eksenli mücadeleyi yükseltmelidirler.

Saray rejiminin "zor" dönemi

Saray rejiminin şefi 2022 yılı mesajında "ekonomide başlattıkları dönüşüm ve uyguladıkları yeni model ile Türkiye ekonomisini dünyanın en büyük 10 ekonomisinden birisi haline getirme" sözü verdi. Bu sözün karşılığı olarak yeni yıla zam yağmuru ile girildi. Asgari ücretin vergi dışında bırakılması hikayesinin maliyeti de emekçilerin sırtına yüklenmiş oldu.

Sermayenin birikmesine, "kalkınma" hikayelerine, yandaşların cebinin dolmasına neden olan sömürü sisteminin devamcısı olan AKP'nin tek derdi olabildiğince uzun süre iktidarda kalmak. Bu kapsamda rejimin şefi 20 Aralık'ta yeni olduğunu iddia ettiği modeli tanıtırken "serbest piyasa ekonomisi"nin kurallarına bağlılığını teyit etti.

Erdoğan ve iktidarı, gündemdeki krizi Türkiye kapitalizminin 24 Ocak kararları ile uyguladığı neoliberal politikaların mirasçısı olarak aşmaya çalışıyor. Saray rejimi ve şürekasının krizi aşma yollarından en bilindik olanı faturanın işçi ve emekçilerin sırtına yıkılmasıdır.

20 ARALIK GÖSTERİSİ

Saray rejiminin illüzyonu çok basitti. Doları üç ayda 8 TL'den 18 TL'ye çıkardı. Ardından bir gecede 13 TL'ye düşürdü ve bunu "büyük başarı" olarak sundu. Merkez Bankası'nın olmayan rezervleri doları düşürme amacı ile harlandı. Bu süre zarfında sermaye sınıfını, yandaşlarını ve bankaları sevindiren AKP iktidarı böylece yine bir "başarı hikayesi" yazdı.

Milyarlarca doların sermayeye peşkeş çekilmesi pahasına astronomik düzeye çıkarılan dolar kurunun illüzyon ile indirilmesinin ardından, yandaş kesimler tarafından AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın "başarılı politikacı" olduğuna dair yorumlar yapılmaya başlandı. Bir tür "Tayyip Erdoğan güzellemesi" şeklinde sunulan bu "derin analizler" in kof olduğu birkaç günde ortaya çıktı. Sonuç ise halka "soğan-ekmeğin" ne kadar faydalı olduğu telkini oldu.

24 Ocak kararları yükselen toplumsal muhalefet nedeniyle ancak darbe ile hayata geçirilmişti. AKP'yi iktidara getiren 2001 krizi bu politikaların devamı niteliğindedir. 2001 sonrası topluma "refah" söylemleri vaat eden iktidar bu-

gün büyük bir zam furyası altında açılığa dayanma reçeteleri sunmaya çalışıyor. Tek adam rejimine geçiş ile birlikte yaşanan süreçte emekçilerin sırtındaki yükün artması AKP iktidarının ekonomi politikalarının sonucudur. 2018'den bu yana elektrige yüzde 370, benzine yüzde 110, doğalgaza yüzde 70 zam yapıldı. AKP Genel Başkan Yardımcısı Mücahit Bilici "Zam geldiği gibi gider anlık tepkilere lüzum yok!" dedi. Enerji Bakanı, "Avrupa'da en ucuz enerji Türkiye'de" yalanını savururken, Suçişleri Bakanı Soylu da "Bize bunları Allah yapıyor" diyerek koydu noktayı.

Yaşanan sürecin özü şudur: Faiz indirimi, kurun yükselmesi, emek maliyetlerinin aşağıya çekilmesi üzerine kurulu "yeni ekonomi modeli" safatasının ve ihracatı fiyat rekabeti ile ayakta tutmaya çalışmanın neticesi zamların artması olarak karşımızda çıktı. "Krizi hafifletme" yeteneğinden yoksun iktidar, toplumun büyük bir çoğunluğu içinde bu krizin sorumlusu olarak görülmektedir.

AKP-MHP İKTİDARINI AYAKTA TUTAN ZORBALIK

Ekonomik ve siyasal alanda çıkışsızlık yaşayan mafyatik saray rejiminin uyguladığı politikalar, çürüdüğünü ve kaba şiddet dışında elinde etkili bir araç kalmadığını gösteriyor. Sermaye devleti ve dümenindeki AKP'nin manevra alanı daraldıkça saldırganlığı artıyor. Krizi yönetemedikçe şiddet aygıtlarına daha fazla sarılıyor. Yaşanan süreç, bir toplumsal muhalefetin gelişebileceğine dönük beklentileri arttırırken, zorbalığın da bir araç olarak kullanılacağını, kulla-

nıldığını göstermektedir.

Türkiye'yi yöneten dinci-faşist güç koalisyonunun 12 Eylül faşist darbesi ile önünün açıldığını, 15 Temmuz darbe girişiminde "eski kardeşler"e alabildiğine acımasız ve "zor"lu bir son reva görüldüğünü unutmamak gerekiyor. Ara dönemde olur olmaz yapılan tehditler bir yana, "Geçinemiyoruz" eylemleri sonrası söylemler, son MGK kararları, İBB'de yaşananlar ve muhalefete dönük "İnsan içine çıkamayacaklar", "15 Temmuz'da sokağa dökülenlere bu millet nasıl dersini verdiyse siz de dökülün aynı dersi evvelallah alırsınız. Bizler Cumhuriyet ittifakı olarak hepinizi önümüze katarız ve gideceğiniz yere kadar kovalarız." vb. tehditler, Kürt halkına yönelik katliamlar saray rejiminin giderek daha fazla sıkıştığını göstermektedir.

TKİP VI Kongresi'nde altı çizilen şu durum hala güncelliğini korumaktadır:

"Ağır toplumsal kriz koşullarında dinci-faşist iktidar kaçınılmaz olarak yıpranmaktadır. Meşruiyet sağlamakta önemli bir imkan olarak kullanageldiği seçmen desteği giderek erozyona uğratılmaktadır. Fakat patlak verecek güçlü bir halk hareketiyle yerinden edilmediği sürece, o bir iktidar gücü olarak kalmak kararlılığındadır. Bunun için iç savaş tehdidi de dahil her türlü gayri meşru yol ve yöntemi kullanmak niyetinde olduğunu şimdiden göstermiştir. Fakat düzen içi siyasal güç dengelerinde işler başka türlü seyrete bile, en azından iktidar ortağı olarak kalacaktır. Emperyalist odakların ve onunla uyumlu büyük sermaye gruplarının manevraları konusunda yanılığa düşmemek için bunu göz önünde bulundurmamak önemlidir."

MESS Grup TİS sürecinden yansıyanlar ve izlenmesi gereken mücadele yolu

MESS Grup TİS süreci geçen Eylül ayında başladı ama uzun bir süre sessizlikle geçiştirildi. Gecikmeli de olsa son iki ayda işçilerin yükselttiği talepler ve gerçekleştirdikleri eylemlerle TİS süreci hareketlenmeye başladı. AKP-MHP rejiminin peş peşe yaptığı zamlar, TL'nin hızla değer kaybetmesi ve artan enflasyon, sendikaların hazırladıkları taslakları eskitti. Asgari ücrete yapılan zammın revize edilmesi kaçınılmaz oldu. Bu taleple harekete geçen metal işçilerinin sesi yükselmeye başladı.

Metal işçileri hayat pahalılığı karşısında sözleşme taslaklarının çoktan çöp olduğunu ifade ederken sendika bürokratları da işçilerin biriken öfkesinin karşısında kendilerini kurtarmak için patronlara kafa tutuyormuş, "grevse grev eylemse eylem" diyerek mücadele ediyormuş gibi görünmek zorunda kaldılar. Görünen o ki, başından beri bürokrat takımı ile MESS arasında 'danışıklı döğüş' sürüyor, diğer bir ifade ile taraflar bir orta oyunu sergiliyor. MESS'in kodaman takımı, TM ağalarının 'imaj düzeltme' manevrasını yapmalarına izin veriyor. Zira yansıyan bilgiler, MESS'le TM'nin %25'lik zam konusunda anlaşmıştı işaret ediyor. Sergilemek istedikleri orta oyununda sendika ağaları "asıp-kesecek" MESS ise kademeli bir şekilde teklifini %25'e çıkaracak.

METAL İŞÇİLERİ REVİZE İSTİYOR!

Metal işçileri taslaklardaki zam oranlarının revize edilmesini istiyor. Bu konuda iki sendikanın da böyle bir gündemimiz yok diyor ve işçileri 'belirlenmiş taslak revize edilemez' yalanıyla aldatmaya çalışıyorlar. Fabrikalarda iki sendikanın da yaygın olarak yürüttüğü propagandanın başında bu palavra geliyor.

Adı üstünde taslak, bağitlanmamış değişebilir. Hatta imzalanmış TİS'lerde bile işçilerin ek protokol talep etme hakkı var. Ağustos ayında taslaklar açıklandı. Eylül itibarıyla geçerli olması gereken TİS, anlaşmazlıklarla uzlaşmazlıklarla sürece bugüne kadar uzatıldı. Beşinci ayın içerisinde ve işçiler hayat pahalılığı karşısında en azından kayıplarının giderileceği bir zammın yapılmasını istiyor.

Sendika bürokratlarının bugün tek çabası taslaklardaki zam oranlarını veya

Metal işçileri beklemece/pasif değil, sürece etkin katılan bugünden birliğini güçlendiren, taleplerini birliğinin gücü ile ortaya koyan, sendika bürokratlarının tahakkümünü parçalayarak inisiyatifini ele alan bir temelde örgütlenmelidirler. Bu olmadan ne MESS'in kodaman takımına ne sendika ağalarına ne grevleri yasaklayacak olan AKP-MHP rejimine karşı etkili bir direniş sergilenemez.

yakın bir oranı geçirebilmek. Mart ayındaki 6. ay enflasyon zammını de ekleyerek %50'lerde, %60'larda bir zam alınmış görüntüsü verebilmek için algı yaratma söylemlerine başladılar. TM bunun için görüşmelerin sonuçlanmasını Mart'a yakın bir tarihe atma, grev tarihini de buna uygun bir tarih için açıklama hamlesi ile oyunun bu etabını geçmeye çalışıyor.

İNSANCA YAŞAMAYA YETECEK ÜCRET İÇİN MÜCADELE!

Taslakların revize edilmesi gerektiği açık. Ama yüzde 27 veya yüzde 30'u biraz aşan bir miktarda değil. MESS kapsamındaki birçok fabrikada işçilerin saat ücreti, artık asgari ücretin saat ücretinin de altında kalmıştır. Zaten yüksek bir zam alınmış gibi gösterilen asgari ücret, açlık sınırı hattında. Yoksulluk sınırı ise 13 bin 72 TL olarak hesaplanıyor. Saray rejiminin peş peşe yaptığı zamlar ise işçilerin durumunu daha da kötüleştiriyor.

Patronların bize açlık, yoksulluk reva gördüğü açıktır. Sendikaların başına çöreklenmiş ağa-çete takımı ise "MESS'in teklifini kabul etmiyoruz, taslaklarımız-

daki orandan vazgeçmiyoruz" diyerek oyun çeviriyor. Gerçekte amaçları 'çıplak ücret' hali açlık, 'giydirilmiş ücret' hali sefillik olan bir girdabi bizlere onaylatmaktır.

Metal işçilerinin mücadelesi, MESS patronlarına karşı ve sendika bürokratlarına rağmen insanca yaşam koşulları ve dolayısıyla insanca yaşamaya yetecek ücret talebi için olmalıdır. Taslakların revize edilmesi istenirken oran veya saat ücretine yapılacak zam miktarı da buna göre belirlenmelidir.

MESS DAYATMALARI KABUL EDİLEMEZ!

Metal işçilerinin revize talebi geçim kaygısı ile birlikte öne çıkıyor fakat en az ücret zammı kadar önemli olan ve bu TİS'le gasp edilmek istenen haklar da var. 3 yıllık sözleşme dayatması, ikramiyenin tam ay üzerinden değil işçinin işe geldiği gün üzerinden verilmesi, sendikal izinlerin azaltılması, deneme süresinin 4 aya çıkartılması vb. Bu hakları savunmak en az ücret zammı kadar önemli. Bunlara dokunulmasını engellemek mücadelenin

temel halkası olmalıdır.

Yeni haklar kazanma süreci olması gereken TİS'ler bugün için elde olanı koruma haline dönüşüyor. Sermaye fırsat bulduğunda zaten kırıntı durumuna düşürülen hakları geri almak için hamle yapıyor. Bu sözleşmede MESS'in dayatmaları tam da elde kalan haklardan kırpma başlama hamlesidir. Tüm fabrikalarda işçiler MESS'in bu küstahça dayamalarını kararlılıkla reddetmeli bu bağlamda mücadele hattını güçlendirilmelidirler.

EYLEMLER BAŞLADI, GREV DENİLDİ AMA...

Türk Metal de Birleşik Metal de eylemler gerçekleştiriyor. Türk Metal'in yetkili olduğu fabrikaların bir kısmında asgari ücret zammının ardından MESS'in teklifine karşı eylemler yapıldı. Ardından birçok kent merkezinde eylemler gerçekleştirildi. Son olarak da 2 Ocak'ta Kocaeli'de merkezi bir miting yapıldı. Birleşik Metal ise mesaiye kalmayarak attıkları ilk adımın ardından 1 saatlik iş durdurma eylemleriyle süreci devam ettiriyor.

Türk Metal'in eylemleri Pevrul Kavlak ve Türk Metal şovlarına dönüşürken, Birleşik Metal'in iş durdurmaları üretime ciddi anlamda yansımaktan ve patrona basınç uygulamaktan uzak kalıyor.

Birleşik Metal 14 Ocak'ta 4 işletmeye ait 8 fabrikada; 18 Ocak'ta bunlara eklenecek 6 fabrikada greve çıkacaklarını açıkladı. Türk Metal Gemlik eyleminde grevi dillendirdi. Ama greve dair somut bir açıklama henüz yok. 2 Ocak'ta yol haritası açıklanacak denildi. TÜİK'e söz söylemek ve MESS'i el sıkışmaya çağırılmadan başka bir şey yapılmadı. Günlerce baskı ve tehdide maruz kalarak geldikleri Pazar mitinginde işçiler, 20 dakikalık şovun dışında herhangi bir şey göremedi. Pevrul Kavlak'ın attığı nutuk dinletildi ve işçiler geri gönderildi.

İNSANCA BİR YAŞAM VE ÜCRET İÇİN GREV!

Metal işçileri patronların karşısına taban örgütlülüğüne dayanan, söz-yetki-kararın işçilerde olduğu bir grev iradesiyle çıkmalı. Bugünden grev yasaklarına karşı hazırlıklı olunmalı, AKP-MHP rejiminin grev yasakları tanınmamalı hem MESS'e hem onu koruyan saray rejimine karşı mücadele için şimdiden hazırlık yapılmalıdır.

Sendikaların dillendirdiği grevler çoktan çöp olmuş taslaklar, eriyip gitmiş zam oranları içindir. Verili taslaklar için greve çıkmanın kendisi de bir sorun alanı. Grev ile metal işçileri gücünü koymalı ama insanca yaşamaya yeten bir ücreti sağlayacak revize edilmiş bir taslak ile greve çıkılmalıdır. Aynı zamanda MESS dayatmalarını püskürtecek uzun soluklu bir greve hazırlık yapılmalıdır.

Sendikalar taslakları revize etmeye yanaşmazken işçilerde ise grev sürecinde taslakların fiilen geçersiz olacağı beklentisi var. İş sendika ağalarına kalırsa grevin olacağı şüpheliyken bu yaklaşım hem beklemeci hem devam eden sürece müdahaleyi zayıflatıyor. Taslakları bugün revize etmeyenlerin grev sürecinde bunu yapmalarının güvencesi olabilir mi? Kaldı ki, ağa takımının derdi grev yapmak değil, metal işçilerinin biriken öfkelerini yumuşatmaktır. Zerrekadar samimi olsalardı ilk işleri taslakları revize etmek olurdu.

Metal işçileri beklemeci/pasif değil, sürece etkin katılan bugünden birliğini güçlendiren, taleplerini birliğinin gücü ile ortaya koyan, sendika bürokratlarının tahakkümünü parçalayarak inisiyatif alan bir temelde örgütlenmelidirler. Bu olmadan ne MESS'in kodaman takımına ne sendika ağalarına ne grevleri yasaklayacak olan AKP-MHP rejimine karşı etkili bir direniş sergilenebilir.

Sendika ağaları bol keseden atıyor

MESS ile görüşmelerde teklifi "reddettik" diyen ancak sosyal medyadan yeşil ışık yakan Türk Metal ağası Pevrul Kavlak, Bursa'da 3 No'lu Şube'nin Olağan Genel Kurulu'nda konuştu.

MESS ile görüşmelerin pazartesi günü saat 18.00'de yapılacağını ifade eden Kavlak, MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri sürecine değinerek sözleşme maddelerinin kabul edilmesi çağrısında bulundu. Kavlak, Kocaeli mitinginden sonra MESS'in sendikayı masaya davet ettiğini söyleyerek sermayedarlara minnet duygusunu şöyle dile getirdi:

"Muhabatımız MESS; köprüleri atmak yerine, masada buluşmak ve sorunu çözmek yolunda önemli bir adım attı. Sözleşmemizin birinci 6 ayı için geçmişe dönük yüzde 8,8 enflasyona karşılık bize yüzde 21 oranında artış önerdi. İkinci 6 ay için önerdiği artışla birlikte yıllık bazda sözleşmemiz toplamda yüzde 50,45'e geldi. Sosyal haklar için de daha önce teklif ettiği yüzde 19'u yüzde 25 olarak revize etti. Peki, bu bizim için yeterli mi? Asla. Bunu, 'iyi niyetli bir teklif' olarak görüyoruz ama sözleşmenin makul bir noktada bitmesi için asla yeterli görmü-

yoruz, görmeyeceğiz. Biz, birinci 6 ay için taslağın tamamını istiyoruz. Taslağımızdaki yüzde 29,57'yi talep ediyoruz. Yani MESS ortalamasına brüt 1882 lira, nette de yaklaşık 1500 lira talep ediyoruz. İkinci 6 ay için de yüzde 36 istiyoruz. Bu da yaklaşık brüt 2970 liradır. Bunun da getirisi, yine yaklaşık net 2 bin 500 liradır. Böylece, yıl bazında kümülatif olarak 4852 lira brüt, yaklaşık 3 bin 900 lira da net zam istiyoruz. Bu da yıllık bazda yüzde 76,21 oranına denk geliyor. Bütün bunlara, ücretimizin asgari ücret kadınının vergiden muaf olmasının getirdiği yaklaşık yüzde 7,6'lık getiri de dahil değildir. Bizim teklifimiz budur."

"ARTIK MASADA KİM VAR?"

Metal İşçileri Birliği ise sosyal medya hesabından şu paylaşımı yaptı:

"Artık masada kim var?"

MESS ve Türk Metal şefleri kafa kafa vermiş. Metal işçisini satmanın sinsi planlarını yapıyorlar. Türk Metal'in ağası Pevrul, öylesine köşeye sıkışmış ki, matematik kurallarını alt üst edercesine rakamlarla oynuyor.

Dün dediğini, bugün reddediyor.

Saniyorlar ki, rakamları ağıdalı yapınca metal işçisi kurtulacak.

MESS'in teklifinin neresi iyi niyetli? İhracat rekorları kıran MESS değil mi?

Metal işçisini sefalet ücretine mahkûm eden MESS değil mi?

Taslak dediğimizin çöpten bir farkı mı kaldı?

Şimdi masada Pevrul var.

Pevrul masada denildiğinde metal işçisinin aklına neyin geldiğini biliyoruz. Uzun uzadıya anlatmaya gerek yok.

Şimdi, sıra metal işçilerinde!

Taleplerimizin arkasında durmak için safları sıklaştıralım. Sesimizi yükseltelim, harekete geçelim. Ne MESS'in ne de sendika ağalarının metal işçisine hayrı yoktur.

Metal işçisiyle alay edenlerden hesap soralım.

Sırtımızdan milyonlarca aidat alıp saltanat kuranların saltanatını yıkalım. Sefalet ücretlerini kabul etmeyelim. İnsanca çalışmak, insanca yaşamak bizlerin de hakkıdır.

Haydi arkadaşlar!

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!.."

Sinbo Direnişi 1. Yılında!

Emeğimiz, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için birleşelim! Mücadeleyi büyütelim!

"Bir zincir yitirenler bir dünya kazanacak
Sen de o dünyadansın sınıfın bil safa gel"

Kardeşler; Sınıfımız adına Sinbo'da başlattığımız direnişimiz 1. yılına girdi. Sermaye sınıfının azgın saldırılarına devreye soktuğu bir dönem geçirdik. Bir dizi hakkımız keyfi biçimde gasp edildi. Fabrikalar ve tüm çalışma alanlarında patronlar keyfi uygulamalarını dayatarak "ya çalışırsın, ya da kapı orada" ikilemi ile bizleri sefalet ve geleceksizliğe mahkûm eden uygulamaları devreye soktular. Tüm bu saldırıları rahatından hayata geçirmelerinin en önemli nedenlerinden biri işçi ve emekçiler olarak güçlü örgütlenmelere sahip olmayışımızdır. Bu tabloda kuşkusuz sermayenin işçiler içindeki ajanları olan sendika bürokratlarının fazlasıyla payı var. Sendika bürokratları kürsülere her çıktıklarında patronların sözcüleri gibi davrandılar. Boş nutuklar atarak azgın sömürü koşullarını kabullenmemizi ve uysal köleler olmamızı istediler.

SALDIRILARA KARŞI SINIFIMIZ İÇİN DİRENİŞİ SEÇTİK!

İşçi ve emekçilerden kesilen haraçlarla oluşturulan kaynakların patronlara peşkeş çekildiği, milyonların ise açlık ve polis copu ile bastırılmaya çalışıldığı koşullarda sınıfımız adına direnişe başladık. Ücretsiz izin saldırısını bir hak gibi sunanların karşısına dikildik ve "ücretsiz izin

16 Ocak Pazar 14.30
Yer: Şişli Bld. Nazım Hikmet Kültür-Sanat Evi
*Sinevizyon gösterimi *bANDİSTA
*Şiir dinletisi *Mamak İşçi Kültür Evi Müzik Topluluğu

Kod 29'a, sendika düşmanlığına karşı işçi ve emekçiler buluşuyor!

TMMOB OTOMOTİV VE METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI
2015

hak değil, hak gaspıdır" dedik, direniş yolunu seçtik. Bu direnişi sadece Sinbo sınırlarına hapsedmedik. Ücretsiz izin saldırısı sermaye sınıfının işçi sınıfına karşı topyekûn saldırıydı. Biz de "topyekûn saldırıya karşı sınıfımızın topyekûn direnişini örgütlemek için çaba sarf ettik. Sinbo önünde yaktığımız direniş ateşini sınıf kardeşlerimiz farklı fabrikalara ve havzalara taşıdılar. Ücretsiz izin saldırısına karşı başlattığımız direnişimiz sınıfımız adına önemli bir kazanımla sonuçlandı. 6 arkadaşımız tüm hakları iade edilerek iş-başı yaptı. Fiili mücadelenin gücüyle hukuki süreçte de ücretsiz izin saldırısının işçi sınıfına ve sendikal faaliyete dönük saldırı olduğu tescillendi. Sinbo yönetimi, iktidar sahiplerinin desteğini alarak sınıfımız adına elde ettiğimiz kazanımı

TOMİS yıl dönümü etkinliğine çağırıyor

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi Sinbo işçisi Dilbent Türker'in Kod 29'a ve sendika düşmanlığına karşı direnişi 1. yılını doldurdu. TOMİS, Sinbo Direnişi'nin 1. yılında "Kod 29'a ve sendika düşmanlığına karşı işçi ve emekçiler buluşuyor" şiarıyla **16 Ocak**'ta bir dayanışma etkinliği düzenliyor.

Şişli Belediyesi Nazım Kültür Merkezi'nde düzenlenecek olan etkinlikte Grup Bandista ve Mamak İşçi Kültür Evi

Müzik Topluluğu sahne alacak.

TOMİS tüm direniş sürecinde mücadele yürüttüğü talepleri etkinlik dolayısıyla işçi ve emekçilere taşıyarak faaliyetlerini sürdürüyor.

Etkinliğe, "Madde 25/2 Kod 29 kaldırılсын!", "Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılсын!", "İşten atmalar yasaklansın!", "Herkes iş ve gelir güvencesi sağlansın!" talepleriyle mücadeleyi büyütme için katılım çağırısı yapıyor.

boğmak için Kod 29 saldırısını devreye sokmasının ardından ikinci direnişimizi başlattık. 1 yılı bulan direnişimiz boyunca sınıfımız adına ve birleşik mücadeleyi büyütme için adımlar attık. Keyfi yasaklara karşı durduk, sayısız gözaltı yaşadık. Keyfi 1 Mayıs yasaklarını tanımadık. Taleplerimizi haykırarak alanlara çıktık. Madde 25/2 (Kod 29) başta olmak üzere sınıfımızı uysal kölelere dönüştürmek için hayata geçirilen yasalara, uygulamalara boyun eğmedik Ankara'ya kadar yürüdü. 14 gün süren yürüyüşümüzü engellemek için 11 kere gözaltı saldırısıyla karşılaştık. Yılmadık, sınıfımız adına başlattığımız yürüyüşü Çalışma Bakanlığı'nın kapısına dayanana kadar sürdürdük. Birleşik mücadeleyi büyütme için direnişçi işçilere ve devrimci ilerici güçlere ortak mücadele çağırısı yaptık. Bir araya geldiğimiz dostlarımızla sınıfımızın temel talepleri doğrultusunda İşçi-Emekçi Mitingi'ni, sonrasında insanca yaşamaya yeten asgari ücret çalışmasını yürüttük... Sermayenin topyekûn saldırılarına karşı topyekûn mücadele çağırısını şimdi daha fazla büyütme hepimizin görevidir. İşçi ve emekçilerin damgasını vurduğu bir yıl, eşit ve sömürsüz bir dünya yaratmak için başka yolumuz yok.

SINIF EKSENLİ BİRLEŞİK MÜCADELEYİ BÜYÜTELİM!

Kardeşler; Karşılaştığımız tüm saldırılara rağmen direnme gücümüzü ve az-

mimizi işçi sınıfının sömürü ve baskıdan kurtuluşu davasına olan inancımızdan aldık. Bunun sendikal alandaki yansıması olan devrimci sınıf sendikacılığı anlayışı ile hareket ettik. Sermayenin çok yönlü kuşatması altında olan sınıf kardeşlerimizi kendi davaları uğruna mücadeleye çekmek için fiili-meşru bir hatta birleşik mücadeleyi büyütme, birlikte atacağımız adımları güçlendirmeye herkesi davet ediyoruz. Bizlerin sırtından servetlerine servet katanların, dünyayı bizlere zindan etmelerine izin vermemek için mücadeleden başka bir seçeneğimiz yok. Bunu başarmak ise işçi sınıfını kendi sınıfsal çıkarları için mücadeleye katmak, devrimci bir sınıf hareketi yaratmaktan geçiyor. 1 yıldır Sinbo'da sürdürdüğümüz direnişimiz devrimci sınıf hareketi yaratma çabamızın bir parçası oldu. Bu çabayı büyütme başta devrimci işçiler olmak üzere tüm ilerici güçlerin görevidir. Bunun için yapmamız gereken fabrikalarda, sanayi havzalarında ve hayatın olduğu her yerde işçi ve emekçileri bir araya getirmek, komitelerimizi kurmak, bizleri sömüren asalakların karşısına örgütlü bir sınıf olarak çıkmaktır. Direnişimiz 1 yılında gerçekleştireceğimiz etkinliğimiz vesilesiyle bu çağırımızı ulaştırdığımız tüm işçi ve emekçilere taşımaya çalışacağız. Tüm sınıf kardeşlerimizi, devrimci ilerici güçleri mücadele çağırımızı ve dayanışmayı büyütme davet ediyoruz.

TÜM OTOMOTİV VE METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI

TOMİS: Taslaklar revize edilsin!

Eyleme, mücadeleye, örgütlenmeye!

"MESS kapsamındaki fabrikalarda çalışan 140 bine yakın işçiyi doğrudan ilgilendiren sözleşme süreci kritik bir aşamaya geldi. 1 Eylül 2021 itibarıyla yürürlüğe giren sözleşme süreci için TM, BMİS ve ÖZ ÇELİK İŞ'in MESS'e sunduğu taslaklar çoktan çöp oldu. MESS' in verdiği teklifler ise metal işçisiyle alay etmekten başka bir anlam ifade etmiyor.

Elektrik, doğalgaz ve diğer temel tüketim ürünlerine yapılan zamlar, artan hayat pahalılığı ve enflasyon oranları karşısında metal işçisine sefalet ve kölelik koşulları dayatılıyor. MESS, metal işçilerine kırıntı düzeyinde zamlar teklif etmekte, kazanılmış haklara göz dikiyor. Deneme süresi, ikramiye, kıdem vb. konularda metal işçilerine yeni kölelik koşulları dayatmak istiyor. Pandemi döneminde metal işçilerini ölümle burun buruna çalıştıran MESS patronları kriz edebiyatına sarılıyor. Sendika ağaları ile kol kola girmiş, metal işçisini en aza razı etmeye çalışıyor. Halbuki, pandemi döneminde ihracat rekorları kırarken, üretilen malların satış fiyatları yüzde 50'ün üstünde artarken, işçinin emeğinden çaldılar. Ucuz işçilik dayatıyor, aynı zamanda servetlerine servet katıyorlar. MESS, metal işçisini dışı dış bir kavgaya davet ediyor.

SENDİKA AĞALARI İŞ BAŞINDA!

Metal işçileri taslağın revize edilmesini isterken, sendika ağaları koltuğu koruma derdine düşmüş. Taslağın çöp olduğunu inkar ediyorlar. Taslakları revize etmekten uzak duruyorlar. Her sözleşme sürecinde olduğu gibi uğursuz rolünü oynayan sendika ağaları ve güdümündeki yönetici ve temsilciler, metal işçisini çöp olan taslağa ikna etmeye, tepki gösteren işçileri tehditle, baskıyla susturmaya, bastırmaya çalışıyor. En ağır sömürü ko-

şullarında çalışmaya zorlanan metal işçilerinin haklı ve meşru talepleri için verdiği mücadeleyi engellemeye çalışıyor. Her zamanki gibi açıkça metal işçilerine ihanet ediyorlar.

NE MESS'İN TEKLİFLERİ NE DE SENDİKA AĞALARININ TASLAKLARI KABUL EDİLEMEZDİR!

Sözleşme görüşmelerini bir an önce bitirmeye çalışan sendika ağalarının ihanetine geçit vermemek metal işçilerinin elindedir. Artık hiçbir inandırıcılığı kalmayan TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarının dahi altında kalan taslak ve teklifler ile metal işçilerinin insanca çalışma ve yaşama koşullarına sahip olması imkansızdır. MESS ile ortak hareket eden sendika ağalarının enflasyon vb. üzerinden sergileyeceği ayak oyunlarını boşa düşürmek için tüm metal ve otomotiv işçilerini mücadeleye çağırıyoruz. Geleceğimizi çalmaya çalışanlara karşı tek yürek olmalı, birlik olmalıyız. Vakit kaybetmeden tüm fabrikalarda metal işçileri bir araya gelsin, örgütlülüklerimizi güçlendirmek için kolları sıvamalıyız. Çöp olan taslaklar için değil, insanca çalışma ve yaşama koşullarına sahip olmak için harekete geçmeli, MESS ve sendikal bürokrasiye karşı sesimizi yükseltmeli, eylemlerimizi artırmalıyız.

Nasıl ki 2015 Metal Fırtınada yaptığımız yine yaparız. Bu defa daha sıkı kenetlenelim. Metal Fırtına'nın ürünü olan sendikamız TOMİS, metal işçilerinin haklı ve onurlu mücadelesinin her daim yanındadır. Söz, yetki, karar hakkının işçide olduğu sendikamız ile bağları güçlendirilm.

Güneşli, güzel günler yakındır, o günlere kavuşmak için şimdi mücadele zamanı..."

TÜM OTOMOTİV VE METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Direnen Lila Kağıt işçileriyle dayanışma

Tekirdağ Ergene Ulaş OSB'de bulunan Lila Kağıt fabrikasında işçiler çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve ücretlerin yükseltilmesi için Türk İş'e bağlı Selüloz-İş'de örgütlenmeleri sonrası işten atma saldırısı ile karşılaşmıştı.

Yaklaşık 1 haftadır fabrika önünde direniş gerçekleştiren 8 işçi için bugün Lila Kağıt önünde Türk-İş'e bağlı sendikaların da desteğiyle eylem gerçekleştirdi. İlk olarak pankartlarla fabrika önüne sloganlarla yürüyüş gerçekleştiren direnişçi işçiler, fabrika önünde ajitasyonlarla, sloganlarla ve halaylarla eylemlerini başlattılar.

İş çıkış saatinde fabrikada çalışan işçiler, servislerin bekleme noktasına gelemedi. Zira, Lila Kağıt sermayedarları, eylemi işçilerden gizlemek için servisleri fabrika içerisine alıp işçileri arka kapıdan çıkardı.

Eyleme Selüloz-İş'in İstanbul, Koçaeli'deki fabrikalarından üyelerinin yanı sıra, Bel Karper grevcileri, Industry All'den, Selüloz-İş Genel Başkanı ve Şube Başkanları, Türk-İş Bölge Başkanı,

Türk Metal Çerkezköy ve Kapaklı Şube Başkanları, Teksif, Tek Gıda-İş sendikası yöneticileri destek verdi. Basın açıklamasını Selüloz-İş Genel Başkanı Aydın Parlakkılıç gerçekleştirdi. Açıklamada Lila Kağıt'taki örgütlenme sürecinden bahseden Parlakkılıç, sonrasında Lila Kağıt sermayesi ile uzlaşmak için ellerinden geleni yaptıklarını ancak Lila Kağıt sermayesinin uzlaşmaz tutumu ve işten atma saldırısı sonrası direnişi seçtiklerini ifade etti. Direnişçi işçilerin yalnız olmadığından bahseden Parlakkılıç, arkalarında Selüloz-İş Sendikası'nın sonuna kadar duracağını öne sürerek, Lila Kağıt'a sendika girene kadar mücadeleyi sürdüreceklerini söyledi.

Basın açıklaması sırasında Lila Kağıt sermayedarları içeriden araçları hızla çıkartınca işçiler araçların önünü kesti. Bu sırada direnişçilere müdahale eden polis ile kısa süreli arbede yaşandı. Sonrasında halaylarla ve sloganlarla eylem sonlandırıldı.

KIZIL BAYRAK / TRAKYA

Rifis işçileri direnişte

2022 yılının ilk günlerinde de işçilere yönelik hak gaspları, işten çıkarılmalar, sendikalaşmaya dönük saldırılar sürüyor. Diğer taraftan işçilerin bu saldırılara karşı hak arayışları parçalı olsa da aralıksız devam ediyor. Bu mücadelelerin bir örneği de Kartal'da Rifis fabrikasında sendikalaştıkları için işten atılan işçiler tarafından veriliyor.

6 aydır sendikal üyelik çalışmalarının yürütüldüğü Rifis fabrikasına 4 Kasım 2021'de Birleşik Metal-İş tarafından sendikal yetki başvurusunda bulunulmuş, 16 Kasım 2021 tarihinde yetki alınmıştı. Yetki başvurusu sonrası Rifis sermayedarı işten atma saldırısını devreye soktu. 8 işçi Kod-4'ten işten çıkarıldı.

İşten atılan işçiler sendika düşmanlığına ve işten atma saldırısına karşı fabrika önünde direnişe geçti. İşçiler çalıştıkları yıllar boyunca düşük ücretlere mahkum edildiklerini; çalışma koşullarının yanı sıra yemeklerin niteliksiz olduğunu, insan onurunu zedeleyen uygulama ve hakaretlere maruz kaldık-

larını belirtiyorlar.

İzin alma, zam vb. konularda çifte standart uygulandığını, mesaiye kalma noktasında baskıya maruz kaldıklarını aktaran işçiler, bu sorunlara karşı ev ev dolaşıp 6 ay boyunca gizli bir şekilde sendikal üyelikleri tamamladıklarını anlattı. Birleşik Metal-İş'in yetkiyi almasından sonra patronun tavrının değiştiğine ve sendika düşmanlığının dışı vurduğuna dikkat çekti. Direnişçiler, sendikadan istifa etmeleri için Rifis kapitalisti tarafından çeşitli teklifler öne sürüldüğünü belirtti. Nitekim 8 işçiyi işten atan Rifis sermayedarı, içeride kalan işçilere de tekliflerini sunmaya devam etti. Yılbaşı öncesinde işçilere 7500 lira ödenirken, "sendikadan istifa karşılığında gerisinin geleceği" "sözleri" verilmiş!

Kapı önünde direnişte olan Rifis işçileri, içerideki arkadaşlarını patronun geçici tekliflerine kanmamaya çağırırken, hafta içi 07.30-17.30 arası durdukları kapı önü direnişlerine de destek ve dayanışma çağrısında bulunuyor.

KIZIL BAYRAK / KARTAL

Spartakist Hafta makaleleri

Rosa Luxemburg

Rosa Luxemburg 7 Ocak'tan (1919) başlayarak 14 Ocak'a kadar, KPD'nin günlük yayın organı **Rote Fahne**'de yayınlanan toplam beş makale kaleme aldı. Bunlardan ölümünü önceleyen gün yayınlanan sonuncusu, "**Berlin'de Düzen Hüküm Sürüyor**" başlıklı olanı, Türkiyeli devrimci okur tarafından iyi bilinmektedir. Fakat bizim bilgilerimize göre onu önceleyen ilk dört makalenin bugüne kadar herhangi bir Türkçe çevirisi yoktur. Oysa bu beş makale aynı günlerin ("Spartakist Hafta") olaylarını ele almakta, bu açıdan bir bütünlük oluşturmaktadır.

Alman Devrimi'nin 100. yılı, devrimin bu en kritik haftasına ilişkin olarak, biz-zat devrimin en önemli lideri tarafından ve üstelik günün gününe kaleme alınmış bu makaleleri yayınlamanın anlamlı bir vesilesidir. (Makaleler **Kızıl Bayrak** tarafından çevrilmiştir).

Makalelerdeki değerlendirmeleri yerli yerine oturtabilmek için olayların gelişim seyriyi bilmek, bunu gerektiren bir ek okuma yapmak önemli ve gereklidir. Bu konuda okurlarımıza Chris Harman'ın **Kaybedilmiş Devrim** kitabının (Pencere Yayınları) 5. bölümünü (s.92-111) öneriyoruz.

yoruz.

Biz burada olayların başlangıcına ilişkin şu kısa bilgiyi vermekle yetiniyoruz: 4 Ocak 1919 günü, USPD'nin sol kanadına mensup Berlin Emniyet Müdürü **Emil Eichhorn** hükümet tarafından görevden alındı. Bu, SPD'nin hükümetteki temsilcileri ile savaş suçlusu eski rejim generaleri tarafından birlikte düşünülmüş ve planlanmış bir provokasyondur. Amaç, Berlin'li devrimci işçi ve askerleri zamansız ve hazırlıksız bir çatışmaya sürüklemek ve böylece kolayından ezmektir. Devrimci işyeri temsilcileri, USPD Berlin yönetimi ve KPD merkezi, işçilere ve devrimci as-

kerlere, Emil Eichhorn şahsında gündeme getirilen saldırının püskürtülmesi, karşı devrimcilerin silahsızlandırılması ve işçilerin silahlandırılması için eylem çağrısında bulundular.

Bir kısmı silahlı yüz binlerce işçi ve asker 5 Ocak'ta Berlin'de cadde ve meydanları doldurdular. Ama Rosa Luxemburg'un burada yayınladığımız tüm makaleleri boyunca döne döne üzerinde durduğu gibi, hareket başarılı bir devrimci önderlikten yoksundu. Liderler hareketi yönetmek yerine görüşme ve müzakerelerle vakit yitiriyor, böylece bir yandan kitlelerin devrimci enerjisini felç

ediyor, öte yandan karşı-devrime zaman kazandırıyorlardı.

Makaleler boyunca Rosa Luxemburg'un temel fikri, Marx, Engels ve Lenin ile aynıdır: Ayaklanmayla oynanmaz! Ona girişen onu sarsılmaz bir kararlılıkla sonuna kadar götürmek zorundadır. Aksi takdirde, karşı devrim tarafından acımasızca ezilmek ve tüm kazanımları yitirmek akıbeti kaçınılmaz olur. Ocak 1919 olaylarında yaşanan tam da bu oldu. Makaleleri, Rosa Luxemburg'u bu akıbeti engellemeye yönelik çırpınışlarını tanımlamaktadır.

KIZIL BAYRAK

Liderler ne yapıyorlar!

Devrimin kızgın atmosferinde insanlar ve şeyler inanılmaz bir hızla olgunlaşırlar. Daha bundan üç hafta gibi kısa bir süre önce, işçi ve asker konseylerinin konferansı sona erdiğinde Ebert ve Sc-

heidemann iktidarlarının zirvesindeymiş gibi görünüyordular. Tüm Almanya'nın devrimci işçi ve asker kitlelerinin temsilcileri liderlerini gözü kapalı biçimde teslim olmuşlardı. Ulusal Meclisin top-

lantıya çağırılması, "sokağın" yasaklanması, Yürütme Konseyi'nin yetkilerinin sınırlandırılması, böylece işçi ve asker konseylerinin göstermelik figürlere dönüştürülmesi- karşı devrimin tüm alan-

larda nasıl da bir zaferi! 9 Kasım'ın meyveleri heba edilmişti, burjuvazi yeniden rahat bir nefes alıyordu, kitleler çaresiz, silahsızlandırılmış durumda, acılı ve kuşku içerisindeydi. Ebert ve Scheidemann iktidarlarının zirvesinde olduklarını düşünüyordular.

Kör budalalar! Daha üzerinden yirmi gün geçmeden görünürdeki iktidarları bir gecede sallanmaya başladı. Gerçek güç tam da kitlelerdir, çıkarlarının gerçek gücü, tarihsel zorunluluğun gücü, tarihin "zorunlu" çeliktir gücü... Geçici

olarak zincire vurulsalar da, örgütlerinin biçimsel olarak bütün güçleri ellerinden alınsa da – onların sadece kendilerini kıpırdatmaları, bellerini doğrultmaları bile, karşı-devrimin ayaklarının altındaki toprağın kaymasına yeter.

Dün Siegesalle'deki kitlesel gösteriye tanıklık eden, bu sarsılmaz devrimci kararlılığı, bu görkemli atmosferi, kitlelerden fışkıran bu enerjiyi hisseden herkes, şu sonuca varmak zorundadır: Proleterler son haftaların en taze olaylarının okulunda politik açıdan muazzam gelişme kaydettiler. Kendi güçlerinin farkına vardılar ve bu gücü kullanmaktan başka hiçbir eksiklikleri yok.

Sürekli "darbeler" diye yaygara koparan Ebert-Scheidemannlar ve onların efendisi burjuvazi, şimdilerde, bir zamanlar son Bourbone'un Paris halkının "isyan"ına dair kızgın haykırışına, kendi bakanının verdiği yanıtın hayal kırıklığını yaşıyor: "Bayım bu bir isyan değil, bu bir devrim!"

Evet, bütün kargaşalı süreçleri ile, bütün değişen gelgitleri ile, anlık iktidarı alma girişimleri ve aynı şekilde devrimci yıkım dalgasının geri çekilmesiyle, bu bir devrimdir. Ve bütün bu zikzaklı hareketleriyle devrim, durmaksızın adım adım zafere doğru ilerler.

Kitleler kavga içerisinde mücadele etmeyi, harekete geçmeyi öğrenmeli. Ve insan bugün hissediyor: Berlinli işçiler hareket etmeyi büyük ölçüde öğrendi, onlar kararlı eylemlere, açık tutumlara, kesin ve sonuç alıcı önlemlere susamış durumdadır. Onlar artık 9 Kasım'daki gibi değil, ne istediklerini ve ne yapmaları gerektiğini artık *bilmekteler*.

Peki ya liderleri, iradelerini temsil eden yürütme organları da aynı düzeydeler mi? Devrimci İşyeri Temsilcileri ve büyük işletmelerdeki temsilciler, USDP'deki radikal öğeler de azim ve kararlılıkta geliştiler mi? Eylem kabiliyetleri kitlelerin büyüyen enerjisine ayak uydurabiliyor mu?

Bu soruya pürüzsüz evet diyebilmekten çekiniyoruz. Liderlerin halen 9 Kasım'daki gibi olduklarından, çok az ders çıkarmış olmalarından korkuyoruz.

Ebert hükümetinin Eichhorn'a yönelik darbesinin üzerinden 24 saat geçti. Kitleler liderlerin çağrılarına ateşli bir heyecanla uydular, Eichhorn'u kendi ça-

balarıyla tekrar göreve getirdiler, kendi inisiyatifleriyle *Vorwärts*'i işgal ettiler ve burjuva redaksiyonları ve WTB'yi (Wollf'un Telgraf Ofisi) ele geçirdiler ve mümkün olduğu kadarıyla da silahlandılar. Liderlerinin talimatlarını ve eylemlerini bekliyorlar.

Peki bu arada onlar ne yaptılar, neye karar verdiler? Devrimin zaferini güvenceye almak için, hiç değilse bir sonraki evre için devrimin kaderini belirleyecek denli kritik olan bu gergin durumda ne gibi önlemler aldılar? Biz hiçbir şey görmüyoruz ve duymuyoruz! İşçilerin güvenilir temsilcileri belki titizlikle ve etraflıca görüşüyorlardır. Fakat şimdi eyleme geçme zamanıdır.

Ebert-Scheidemann zamanlarını elbette görüşmelerle geçirmiyorlardır. Elbette uyumuyorlar da. Kapalı kapıların ardında, karşı-devrimcilere özgü kurnazlık ve enerjiyle eylem hazırlığı içindeler; devrimi gafil avlamak ve alçakça yıkıma uğratmak için sessizce kılıçlarını biliyorlar.

Öteki omurgasız öğeler elbette "görüşmeler" ayarlamak, uzlaşmalar gerçekleştirmek ve işçi-asker kitleleri ile Ebert hükümeti arasında açılmış olan kanlı uçurum arasında köprü kurmak ve devrimi can düşmanları ile "karşılaşmaya" yöneltmek için işbaşındalar.

Kaybedilecek zaman yok. Derhal kesin önlemler alınmalı. Kitlelere, devrime sadık askerlere açık ve hızlı direktifler verilmeli, enerjileri, mücadele istekleri doğru hedeflere yönlendirilmeli. Askeri birlikler arasında yalpalayan unsurlar ancak devrimci kurumların kararlı ve net eylemleri ile halkın kutsal davasına kazanılabilir.

Eylem! Eylem! Cesaretle, kararlılıkla ve tutarlılıkla! – işte Devrimci İşyeri Temsilcilerinin ve dürüst sosyalist parti liderlerinin lanet olası yükümlülüğü ve görevi budur. Karşı-devrimi silahsızlandırın, kitleleri silahlandırın, bütün iktidar kurumlarını işgal edin! *Hızla* harekete geçin! Devrim göreve çağırıyor. Onun şartları dünya tarihinde aylarla ve günler ise yıllarla sayılmakta. Devrimin organları büyük sorumluluklarının bilincinde olsunlar!

ROTE FAHNE, 7 OCAK 1919

Savsaklanmış görevler

9 Kasım'dan bugüne devrim dalgası periyodik olarak aynı duvara, Ebert-Scheidemann hükümetine tosluyor. Sekiz haftadır yaşamakta olduğumuz her devrimci krizin sebebi, şekli ve çarpma gücü birbirinden farklı oldu. Fakat "Kahrolsun Ebert-Scheidemann!" çağrısı, bugüne kadar yaşadığımız *bütün* krizlerin arka planındaki bu temel düşünce, tümünün gelip bağlandığı bu slogan, giderek kitlelerin hep bir ağızdan daha güçlü ve daha kararlı bir biçimde haykırdığı bir slogana dönüştü.

Bu da tümüyle doğaldır. Devrimin gelişimi 9 Kasım'ın temel hatasının acısını çeker: Devrimci hükümetin zirvesine getirilenler, son dakikaya kadar devrimin patlak vermesini engellemek için ellerinden gelen her şeyi yapanlar ve devrim patlak verdikten sonra ise başına geçip onu ilk fırsatta boğmak isteyenlerdi.

Devrim yoluna devam edecekseniz, aşama aşama gelişimini sürdürecekseniz, burjuva sınıf egemenliğinin kaldırılması ve sosyalizmin gerçekleştirilmesi tarihi görevini yerine getirecekseniz, o halde karşısına dikilen duvarı, Ebert-Scheidemann hükümetini ortadan kaldırmak zorunda-

dır.

Devrim, sekiz haftalık devrim tarihinin tüm deneyimlerinin gelip bağlandığı bu özel görevi yerine getirmekten kaçınmaz. Ebert hükümetinin kendi provokasyonları: 6 Aralık, muhafız birliklerin yemin töreni, 24 Aralık, (Berlin) polis müdürlüğüne karşı yapılan en son saldırı, bütün bunlar devrimci kitleleri direkt olarak keskin, çıplak, amansız bir alternatifte sürüklemektedir: Ya devrim kendi proleter karakterini, sosyalist misyonunu terk edecek ya da Ebert-Scheidemann tüm takımıyla birlikte iktidardan kovulacaklar.

Başta Berlin olmak üzere, ülke çapında devrimin ana merkezlerindeki geniş proleter kitleler bunu anladılar. Bu açık ve keskin hüküm, her fırsatta yüz binlerce boğazdan haykırılan bu muazzam ateşli çağrı: Kahrolsun Ebert-Scheidemann! Bu, son olayların bizlere gösterdiği en büyük kazanç, uygunluk ve ilerleme olmuştur.

Bununla birlikte devrimin zayıflığının ve olgunlaşmamışlığının ortaya çıkardığı hiçbir biçimde anlaşılmayan sorun, Ebert hükümetinin ortadan kaldırılma müca-

delesinin *nasıl* sürdürüleceği, devrimin eriştiği iç olgunluk düzeyinin *nasıl* bir eyleme ve iktidar ilişkilerine dönüştürülebileceğidir. Bu zayıflıkları ve eksiklikleri, yaşanan son üç gün kadar hiçbir şey bu somutlukta göstermedi.

Ebert-Scheidemann hükümetini kovmak, başbakanlık sarayını basmak ve birkaç adamı kovmak veya tutuklamak değildir. Bu her şeyden önce, bütün iktidar mevkilerini ele geçirmek, *elde tutmak* ve *kullanmak* anlamına gelir.

Ama bu üç günde neler yaşandı? Ele geçirilen mevkiler şunlardı: polis merkezinin tekrar işgali, **Vorwärts**'in, WTB'nin ve burjuva basın redaksiyonlarının işgalleri. Bütün bunlar kitlelerin kendiliğinden geliştirdiği eylemlerdi. O günlerde kitlelerin öncülüğünü yapan veya öncülük iddiasında olan güçler, Devrimci İşçi Temsilcileri ve Büyük-Berlin'in USP merkez yönetimi, ne yaptı ama? Devrimci eylemin aşağıdaki en temel kurallarını ihlal ettiler:

Kitleler **Vorwärts**'i işgal ettiğinde, Berlin işçilerinin resmi temsilcisi olduklarını ima eden Devrimci İşyeri Temsilcilerinin ve Büyük-Berlin'in USP merkez yönetiminin görevi, Berlin devrimci işçileri adına hemen yazı işleri yönetiminin başına geçmeyi sağlamaktı. Editörler nerede kaldılar? Däming, Ledebour gibi namı şanı olan gazeteciler ve editörler -USP'nin sol kanadının herhangi bir yayın organının olmadığı bir zamanda- ne yapıyorlar? Neden kitleleri yarı yolda bıraktılar? Eylem koymak yerine "tartışmadan" daha önemli ne işleri vardı?

Kitleler Wolf'un Telgraf Bürosu'nu işgal ettiğinde, devrimci işçi organlarının en yakıcı görevi, Telgraf Bürosu'nu devrim davası için *kullanmak*, kamuoyunu, ülke çapında yoldaş kitlelerini Berlin'de olan bitenlerden haberdar etmek, durum hakkında onlara yön vermektir. Berlin işçileri ve ülke çapındaki devrimci hareket arasında sadece bu şekilde ruhsal bağ kurulabilir. Bunlar olmaksızın, devrimin hiçbir yerde zaferi söz konusu olamaz.

Ebert-Scheidemann hükümetine karşı en keskin bir mücadele içindeyken, aynı zamanda aynı hükümetle "müzakereler" sürdüremezsiniz. Haase'nin adamları, Oskar Cohn, Zietz, Kautsky, Breitscheid ve adları her ne ise, herkesin sallantılı olduğunu zaten bildiği bu adamlar, zor ayrıldıkları Ebert'in adamlarıyla buldukları her fırsatta yeniden bağ kurmak yoluna gitmektedirler. Kitlelerle teması olan Devrimci İşçi Temsilcileri, Ebert-Scheidemann'ın devrimin can düşmanı olduğunu çok iyi bilmekteler. Can düşmanı müzakereler mi yapılır? Bu müzakereler iki şeye yol açabilirler: ya bir uzlaşmaya götürürler veya -ama

daha kesin olarak- Ebert'in adamları tarafından en vahşi şiddet uygulamalarına hazırlık için kullanılırlar.

Eğer kitleler bir alarm durumuna hazır olmaları için sokağa çağrılıyorsa, onlara açık ve net şekilde ne yapacakları, veya en azından, ne olup bittiği, dost ve düşman tarafından ne yapıldığı ve ne planlandığı da söylenmek zorundadır. Devrimci kriz dönemlerinde kitleler tabii ki sokakta olacaklardır. Onlar devrimin biricik hazinesi ve biricik güvencesidir. Devrim tehlikedeyse *-ve şimdi en yüksek derecede tehlikede!*- proleter kitlelerin görevi, gücünü ortaya koyabildiği yerde, sokakta nöbette olmaktır. Onların varlığı, kendi aralarındaki ilişkileri bile devrimin açık ve gizli düşmanları için bir tehdit ve uyarıdır: Sakının ha!

Fakat kitleleri sadece kuru kuruya çağırarak değil, fakat aynı zamanda politik olarak etkin olmalarını da sağlamak gerekir. Onları tüm olup bitenler hakkında karar vermeye çağırarak gerekir. Devrimci İşyeri Temsilcileri ve Büyük-Berlin'in USP merkez yönetimi, Ebert-Scheidemann ile "müzakerelere" girme kararıyla ilgili olarak, Siegesallee'de toplanan kitlelerin karşısına çıkmaları gerekmez miydi? Kitlelerden öyle öfkeli bir cevap alırlardı ki, müzakere hevesleri yok olur giderdi!

Kitleler, her türlü devrimci eylemi desteklemeye hazırlar, sosyalizm davası için ateşten ve sudan geçerler. Onlara sadece açık sloganlar ve kararlı duruş göstermek gereklidir. İşçilerin idealizmi, askerlerin devrime sadakati, sadece öncü organların kararlılıklarıyla ve açıklıklarıyla ve politikalarıyla güçlendirilebilir. Ve bu bugün, herhangi bir sallantı, yarı gerçeklik tanımayan, sadece temel düşünceyi tanıyan bir politikadır: Kahrolsun Ebert-Scheidemann!

Bir ders daha! Almanya, klasik anlamda bir organizasyon ülkesi olmakla beraber, aynı zamanda bir organizasyon fanatizmi ve de bir organizasyon kibirliliği ülkesidir. "Organizasyon" uğruna bir hareketin ruhu, hedefleri ve eylemliliği terk edilebiliyor. Ve bugün ne yaşıyoruz? Devrimin en önemli anlarında o çok övülen "organizasyon yeteneği" en acıklı biçimde başarısız kalmıştır. Devrimci eylemleri örgütlemek, parlamento seçimlerini rutin olarak 'organize' etmeye benzemez. Devrimci eylem organizasyonu sadece devrimin içinde öğrenilebilir ve öğrenilmek zorundadır, nasıl ki yüzme sadece suda öğrenilebiliyorsa. Tarihi tecrübe bunun için vardır! Ama insanın bu tecrübeden öğrenmesi de gerekir!

Son üç günün tecrübesi işçi öncülerine yüksek sesle çağırıyor: Konuşmayın! Sonu gelmez biçimde danışmayın! Pazarlıkları bir yana bırakın! Eyleme geçin!

ROTE FAHNE, 8 OCAK

Liderlerin başarısızlığı

Berlin'deki olaylar, işçi kitlelerinin en keskin eleştirisini hak ettiği gibi, üzerinde en ciddi şekilde düşünülmesini de gerektiren bir dönüm noktasına varmıştır.

Berlin'deki kitle hareketinin liderliğini yürütenlerin, kararlılıklarını, azimlerini ve devrimci coşkularını yitirdiklerini son günlerde defalarca net olarak dile getirdik. Liderliğin, kitlelerin mücadele azminin ve olgunluğunun gerisinde kaldığını açıkça söyledik. Hem öncü birlikler içinde girişim ve ikna yoluyla, hem de *Rote Fahne*'de yaptığımız eleştirilerle, hareketi ilerletmek ve Devrimci İşyeri Temsilcilerini etkili müdahalelerde bulunmaları için teşvik ederek elimizden gelen her şeyi yaptık.

Ancak bütün çabalar ve girişimler, sonuçta bu temsilciliklerin çekingen ve sallantılı davranışlarından dolayı başarısız oldu. Dört gün boyunca kitlelerin muazzam görkemli heyecanını ve mücadeleye azmini bütünüyle yösüz bırakıp sönmüldendikten, Ebert-Scheidemann hükümetiyle iki kez pazarlıklara girilerek böylece devrimci mücadele umutlarını ağır bir şekilde sarsıp ve tersinden hükümetin konumunu da en etkin bir biçimde güçlendirdikten sonradır ki, Devrimci İşyeri Temsilcileri nihayet Çarşamba'yı Perşembe'ye bağlayan gece görüşmelerin kesilmesi ve mücadelenin başlatılması kararını aldılar. **Genel grev** sloganı yükseltildi ve **silaha sarılın!** çağrısı yapıldı.

Ancak Devrimci İşyeri Temsilcilerinin giriştikleri yegane başarı da bu oldu.

Kitlelere genel grev ve silahlanma çağrısı yapıldığında, bu çağrının en ener-

jik bir şekilde hayata geçirilmesini güvencelemek için yapılması gereken her şeyi yapmak gerektiği kendiliğinden anlaşılır. Oysa liderler tarafından buna yönelik hiçbir şey yapılmadı! Kuru sloganla yetindiler ve, hemen Perşembe akşamı, Ebert-Scheidemann Hükümeti ile üçüncü defa pazarlıklara girişme kararı aldılar!

Bu defa, Schwartzkopf şirketine ait işçilerin arasında ve bazı başka büyük işletmelerde başlayan uzlaşma hareketi, bütün boyutlarıyla başlatılan mücadeleyi tekrar bitirmek için istenilen bahaneyi yaratmış oldu. Schwartzkopff-Werke, AEG, Knorr-Bremse işçileri Berlinli devrimci proletaryanın çekirdek kitalarını teşkil etmekte idiler ve iyi niyetlerinden şüphe edilemez. Fakat bu durumda işçiler, Hasse'nin adamlarının, Oskar Cohn, Dittmann ve başkalarının tertibinin nesnesi durumundadırlar. Bu kişiler demagogik bir şekilde 'Birlik', 'Kan Dökülmesin' gibi sevilen sloganlarla kitlenin mücadeleye azmini uyuşturmaya, kafa karışıklığı yaratmaya ve belirleyici önemdeki devrim krizini karşı-devrimle sahte bir uzlaşma yoluyla çözmeye çalışmaktalar.

Aldatılmak istenmeyen herkes için açıktır ki, mevcut durumda Ebert-Scheidemannlara yapılabilecek en büyük hizmet, USP tarafından sahnelenen bu uzlaşma tantanasıdır. Belirsizlik halinde, işçilerle cüretkâr bir kuvvet denemesi karşısında titreyen, sallantıdaki askeri birliklerin yalnızca kısmi ve gönülsüz desteğine sahip, arada burjuvazinin de kuşkuyla dış gösterdiği sosyalizm hainle-

ri, son günlerde kısa süren şanlı iktidarlarının en zor saatlerini yaşadılar. Kitlelerin sokaklarda görkemli çıkışı, hükümetin vahşi Eichorn Olayıyla yarattığı provokasyonun oluşturduğu dönüm noktası, bu maceracıların boyunu aşan gelişmelerdi. Son günlerdeki karşı-devrimci önlemlere etkili bir direnç göstermeyip kararsız bir tutum sergilemeleri nedeniyle daha baştan yarı yarıya kaybettiler.

Ardından görüşmeler ve nihayet uzlaşma hareketi, hükümete hayati önemde bir zaman kazandı. USP burada bir kez daha karşı-devrimin kurtarıcı meleği olduğunu kanıtladı. Haase-Dittmann Ebert hükümetinden istifa etmişlerdi, ancak Scheidemannlara incir yaprağı olma politikalarını sokakta aynen sürdürdüler.

Ayrıca USP'nin sol kanadı da bu politikayı destekliyor ve uyguluyor! Yakın zamanda kararlaştırılan ve Devrimci İşçi Temsilcileri tarafından da kabul edilen hükümet ile müzakere şartlarını, Ledebour kaleme aldı. İşçilerin teslimiyetine karşılık olarak, Ebert, Scheidemann, Noske ve Landberg'in hükümetten istifa etmesi talep edildi. Sanki burada belirli bir politik tutum değil de kişiler söz konusuymuş gibi! Sanki burada, Scheidemannların alçak politikasının tipik ve atanmış temsilcilerini sahnedan itip yerine aynı politikanın kuklaları olan birtakım renksiz figüranları geçirmenin, açıkça kitleleri yanıltması ve kafalarını karıştırması söz konusu değilmiş gibi. Bu arada Ebert-Scheidemann da perde arkasında ipleri ellerinde tutacaklar ve böylece kitlelerin yargısından kurtulacaklardı!

Öyle ya da böyle, USP tarafından başlatılan ve Devrimci İşçi Temsilcilerinin de katıldığı tüm görüşme politikası, devrimci işçilerin teslimiyetini, iç çelişkileri ve anlaşmazlıkları gizlemeyi amaçlamaktadır. Sekiz haftadan beridir olgunlaşmış durum ve kitlelerin politik uyumluluğu, 9

Kasım politikasına geriletilmek isteniyor!

Elbette ki, Komünist Parti bu utanç verici politikayı kabul etmemekte ve bunun için her türlü sorumluluğu reddetmektedir. Devrim Davası'nı ilerletmeyi, her türlü kafa karışıklığı girişiminin şiddetle karşısında durmayı, USP'nin bataklık politikası kadar Devrimci İşçi Temsilcilerinin kararsızlık politikasının tehlikelerini de acımasızca eleştirerek kitleleri uyarmayı görevimiz olarak bilmekteyiz.

Son günlerin krizi, kitleleri çok önemli ve acil derslere çağırıyor. Şu ana kadar var olan önderlik yetersizliği ve Berlin işçilerinin merkezi bir örgütten yoksunluğu kabul edilmez bir hal almıştır. Devrim davası ileri götürülecekse, proletaryanın zaferi ve sosyalizm artık hayal olmaktan çıkacaksa, devrimci işçiler, kitlelerin mücadeleye azmini yönetmeyi ve kullanmayı bilecek düzeyde önderlik organları yaratma mecburiyetindedir. Gelecek süreç her şeyden önce, çürümekte olan ve çürütme politikasıyla devrimi zehirleyen USP'nin tasfiyesini gerektirmektedir. Almanya'da sermaye sınıfıyla karşı karşıya gelmek, ilk etapta burjuvazinin koruyucu siperi olan Scheidemann-Ebert'lerle hesaplaşmaktan geçmektedir. Scheidemann'larla hesaplaşma ise, Ebert-Scheidemann'ların koruyucu siperi olarak hareket eden USP'nin tasfiye edilmesini gerektirmektedir.

Şeffaflık, her türlü gizleme, arabuluculuk ve kirli oyunlara çevirme uğraşlarına karşı en keskin bir şekilde mücadele etmek, kitlelerin devrimci enerjisini yoğunlaştırmak ve önderliği için gerekli organları yaratmak: Bütün bunlar, gelecek dönemin en yakıcı görevleridir, bunlar, kitlelerin son beş gündeki güçlü hamlelerinden ve bunun karşısında liderlerin sefil başarısızlıklarından çıkartılacak en önemli derslerdir.

ROTE FAHNE, 11 OCAK 1919

İskambilden şatolar

“Düzen”in kahramanları, katledilen “Spartakistlerin” kan gölü ve cesetleri arasında ve yarattıkları enkazın tüten dummanları üzerinden iktidarlarını yeniden pekiştirmek için acele ediyorlar. Artık süngüleri dayanmak isteyen Ebert hükümeti, iktidarını sağlamlaştırmaya çalışıyor. Ebert, tıpkı Sezar gibi, muhafızlar birliğini teftişinde verdiği nutukta, Berlin kaldırımlarında ölen ve yaralananların huzurunda, “hükümetin cesur birliklere şükranlarını” iletiyor ve onlara, Ulusal Meclis'i koruma görevi veriyor. “Başkomutan” Noske, 11 Ocak tarihli “günlük emir”inde, Hindenburg, von Kessel ve Hohenzollern rejiminin diğer üşaklarının bilinen söz kataloğunu kullanıyor: “Doğuda Spartaküs çeteleri arabalarla ve ellerinde tabancalarla tek tek evleri dolaşarak yağmıyorlar... Böylece bürünmüş oldukları siyasal maskeleri de düşmüş oluyor. Bunların, en son ve biricik hedeflerinin soygun ve yağma olduğu artık ortaya çıkmıştır...” Hükümetin gelmiş olduğu noktada artık sabrı taşımıştır, “güçlü topçu” birlikleri ve makinalı tüfekler son sözü söyleyeceklerdir: “İşçi sınıfı bir bütün olarak Spartaküs'e karşı durmalı” diyerek sözünü bağladı bu eli kanlı sonradan görme.

Scheidemann ve hempaları böylece karşı-devrimci ordunun maddi yardımı ve burjuvazinin manevi desteğiyle, Berlinli devrimci işçilerin cesetleri üzerinde iktidarı yeniden ayağa kaldırmayı ümit

ediyorlar.

Ne var ki hesaba katmadıkları bir şey var. Bugün Ebert-Scheidemann'ı kurtarmakta bir beis görmeyen ordu ve burjuvazinin, bu kanlı hasadın meyvelerinin tadını çıkarmak gibi bir hesabı var. Bu unsurlar ‘sosyalist’ hükümeti yalnızca, onun proleter kitleleri sahte bir bayrak aracılığıyla dizginleyebileceğine, “manevi” otoritesiyle devrimi ve sosyalizmi boğabileceğine inandıkları sürece desteklemek istiyorlardı. Ama şimdi büyü bozuldu. Son hafta, Ebert hükümetiyle devrim arasındaki uçurumu derinleştirdi. Bugün artık Ebert-Scheidemann'ın sadece süngülerle yönetebileceği netleşti. Eğer durum buysa, süngü de Ebert-Scheidemannsız hüküm sürmek isteyecektir. Burjuvazi de, bütün kozlarını oynayarak, kılıç diktatörlüğünün ilanı ve eski “düzen”in tekrar getirilmesi için çağrıda bulunuyor.

Tägliche Rundschau gazetesi boğuk sesle, “Başkaldırımlar harp divanına veya cezaevine aittirler- özgürlük onların değildir...” diye çağrı yapıyor. “Huzur ve düzenin tekrar geri getirilmesi ve en küçük ayrıntısına kadar gerçekleşmesi gerekmektedir; 9 Kasım'dan beri neredeyse bulunmayan polis teşkilatı, eski boyutuyla ve anlamıyla tekrar eski haline getirilmeli, koruma timlerinin (polisin) tekrar silahlandırılması ve tam yetkiyle donatılması gerekmektedir.”

Aynı sıralarda, Noske'nin muhafız ala-

ynının başındaki **Albay Reinhardt, sıkı yönetimi ilan edeceğini ve hükümet dahil hiç kimseden emir almayacağını, asker olduğunu ve serbest karar vereceğini** açıkladı. Ve 3. Muhafız Alayı kendi başına, ulusal meclisi 'silah zoruyla toplama'ya 'kararlı olduğunu' açıkladı. Subaylar, Berlin ve Berlin'in kenar semtlerinde kendi başlarına tutuklamalar yapıyorlardı.

Böylece karşı-devrimci subay birlikleri Ebert hükümetine karşı başkaldırıyordu. Ebert-Scheidemann hükümetinin burjuvazi için kestaneleri ateşten çıkarılması gerekiyordu, burjuvazi ise Ebert-Scheidemann için aynı şeyi yapmayacaktı. Eğer burjuvazinin, 'sosyalist' hükümeti devrimci işçilerden kurtarması durumu geldiyse, oyun bitti demektir. Burjuvazi, kılıç diktatörlüğü için Ebert ve Noske'den daha nitelikli adaylarının olduğunu o zaman sebepsiz bir yere düşünmüyordu.

Bir üçüncüsü, Haase'nin partisi (USP) bu krizi, 'tüm sosyalist eğilimlerden' olanlarla bir koalisyon hükümeti kurmak için değerlendiriyordu. Haase'nin incir yaprağı politikasında olduğu gibi, devrimin iç çelişkilerini kullanarak boğmak, bütün aykırılıkları kamufle etmeye çalışarak, kitlelerin mücadele azmini kokmuş uzlaşmalarla eritmek istiyordu. 'Kepazelikleriyle teşhir olmuş liderler' Ebert, Scheidemann, Landsberg, Noske sahneyi terk edecekler, yalnızca bir **personel değişikliğine** gidilerek, Scheidemann **politikası** olduğu gibi dümende kalacak ve onunla 'tüm sosyalist eğilimliler' ortak hükümet kuracaklar.

Bugün "Spartakistler" in, katledilen proleterlerin cesetleri, Scheidemann'ların yarattığı kan deryası ve bu sefil uzlaşma politikasına ve de devrim davasına ihanete karşı, nefret ve sıkılmış yumruklarından başka bir şeyleri yok. Haase ve adamlarının 'tüm sosyalist eğilimlerden' oluşan koalisyon gibi boş sözleri, bilinen eski Scheidemann'lar ve bağımsızlar kombinasyonuna gitmekten başka bir anlam ifade etmemektedir. USP'nin büyük 'uzlaşma' tantanası, Ebert-Haase hükümetini yeni isimlerle yeniden doğuşa götürmekten başka bir şey değildir. Bugün 'Freiheit' gazetesinde Ebert-Scheidemann'lara ne kadar kızılırsa kızılınsın, bu gösteriyle aslında USP'nin aşağılayıcı düşüşü hazırlanmaktadır. (USP) 28 Aralık tarihinde Scheidemann'larla ortak hareket etmeye son verme mecburiyetinde kalmış olsa da, bütün derslere rağmen -başka şirket sahipleriyle- bu ortaklığa tekrar geri dönmek istiyor.

Böylece mevcut bunalım hali üç farklı kombinasyon yaratıyor:

- Ebert-Scheidemann'lar, burjuvazinin süngüleri üzerine kurulu statükolarını ayakta tutmak isteyecekler,

- USP, bu yeni gelişmeyi 9 Kasım'a, başka isim altında Ebert-Haase hükümetine geri çevirmek isteyecek,

- Burjuvazi nihayet herşeyi 9 Kasım öncesi haline, çıplak bir kılıç diktatoryasına geri çevirmek isteyecek.

Bütün üç kombinasyon da iskambilden şatolardan oluşmaktadır. Zira bunların üçü de aşılmış, geride bırakılmış aşamalıdır. Devrim artık geri çevrilemez, revize edilemez. Ne 9 Kasım'a, ne de 9 Kasım öncesi zaman dilimine dönülebilir. Ayrıca devrim, Ebert'in iktidar sopası altında ölü bir noktaya da hapsedilemez.

Son haftada yaşanan bunalımın politik anlamı ve tarihi içeriği şudur: Bugün önünde her adım başı engeller bulunsada, proletaryanın iktidarı ele geçirmesi ve sosyalizmi kararlılıkla gerçekleştirme için, devrim kendi iç dinamiği ve mantıksal gelişimiyle ilerliyor. Şu an karşı güçlerin kaba kuvvet üstünlüğü olsa bile, devrimin seyrini ve zaferini durdurmaya güçleri yetmeyecektir.

Bu bilhassa, hiçbir kombinasyonun bu haftaki enkaz üzerine kalıcı olarak kurulamayacağı gerçeğinden anlaşılmaktadır. Bunalımın sonucu yarın veya ertesi gün ne ortaya çıkarırsa çıkarsın, bu iskambilden şato, **geçici** bir durum olmaya mahkumdur. Makineli tüfeklerin çıplak gücü veya USP'nin ikiyüzlü politikası üstünlük sağlasa bile- en kısa sürede devrimin karşı konulmaz güçleri, yani **iktisadi mücadeleler**, bunları boşa çıkaracaktır. Devrim, sürekli bir temel çelişki olarak, emek ile sermaye arasındaki hesaplaşmayı döne döne gündeme getirecektir. Bu hesaplaşma, uzun bir iktidar mücadelesiyle, göze göz, göğüs göğüse yürütülebilir, iki ölümcül düşman arasındaki tarihi çatışmadır.

Hemen son olayın enkazları ve cesetleri kaldırılır kaldırılmaz, devrim yorulmak bilmez günlük işine başlayacaktır. 'Spartakistler' yoluna sarsılmaz bir kararlılıkla devam edecektir. Ödediği bedellerin sayısıyla beraber taraftarlarının sayısı da her geçen hafta yüz kat artmaktadır. Savaş koşullarını bahane ederek hapishaneleri ve zindanları doldurdular. Ebert-Scheidemann'ın 'sosyalist' hükümeti altında ise Friedrichshain'ın mezarlıklarını doldurmaktalar. Acımasız devrim kavgasının bayrağı etrafında proletarya kitleleri saflarını daha sıkılaştırmaktalar. Olsun, bazı kesimler kendilerini 'Birlik' demagojisine ve boş sözlere kapırsınlar: yarın ama, hayal kırıklığından sonra, zafere kadar uzlaşma ve kararsızlık tanımayan, önceden belirlenmiş tarihi yolunda ilerleyen, ne sağa ne de sola, ne düşmana ve ne de karşılaşılabilecek tehlikeye bakmayan biricik partiye daha sağlam ve sadık biçimde bağlanacaktır - zafere kadar.

ROTE FAHNE, 13 OCAK 1919

Ölümsüz bir dava insanı

Rosa Luxemburg

Rosa, ilk proleter iktidar örneği olan Komün'ün ortaya çıktığı 1871 yılında doğar. Sedan'da zafer kazanan Prusyalı junckerler ve mağlup Fransız burjuva hükümet el ele verip, önlerinde beliren bu ilk işçi iktidarına savaş açmaya koyulur. Kanlı katliamların ardından Parisli işçiler yenilir, fakat Komün'ün yıkıntılarından tarihe önemli dersler miras kalır. Bu muazzam örnekle burjuvazi karşısında tek devrimci gücün proletarya olduğu, *toplumsal devrimin kazanabilmesi için gelişmiş üretken güçlerle iyi hazırlanmış bir proletaryanın zorunluluğu, özellikle de işçi sınıfının hazır bir devlet makinesini ele geçirip onu kendi hesabına kullanmakla yetinemeyeceği* kanıtlanmış olur.

Bu dersler, Almanya örneğinde bir kez daha karşımız çıkar ve SPD'nin burjuva parlamenter sınırlara sıkı sıkıya bağlılığı, karşı-devrimin zaferi ve ilan edilen cumhuriyetin ilk günden yenilgiyle tersinden bir kez daha kanıtlanır. SPD şahsında oportünizmin devrim davasına ihaneti sahnededir.

Rosa Luxemburg, ilk kitlesel işçi partisi olan Alman Sosyal Demokrat Partisi'nde 1898'den itibaren çalışmaya başlar. SPD içinde oportünist çizgiye, şoven açılımlara karşı sosyalizmin kararlı bir savunucusu olur. Oportünizmin teorisyeni Bernstein'in reform görüşlerine cepheden saldırır.

1905'te Rusya'da patlak veren Ocak Devrimini büyük bir heyecanla takip eder. Varşova'ya geçip Leo Jogiches, Julian Marchewski ve Adolf Warski öncülüğünde kurdukları SDKPiL'de (Polonya ve Litvanya Sosyal Demokrat Partisi) illegal çalışma yürütmeye başlar. Burada tutuklanır. Kefaletle serbest kaldıktan sonra Berlin'e geri döner.

SPD içindeki ideolojik mücadele-

yi ısrarla sürdüren Rosa Luxemburg, 4 Ağustos 1914'e geldiğinde -ki bu tarih SPD'nin Enternasyonal'e ihanet ettiği, emperyalist savaşa onay verdiği tarihtir- parti ile bağlarını koparır. Dava yoldaşları Karl Liebknecht, Clara Zetkin ve Franz Mehring'le birlikte Spartakusbund gurubunu kurar. Spartaküs Birliği, daha sonra Alman Komünist Partisi'ne evrilecektir. Savaşın sürdüğü süreçte tutuklanan Rosa, ancak Kasım 1918'de serbest kalabilir. 1917'de Ekim Devrimi gerçekleşmiştir. Rosa çeşitli eleştiriler kaleme almakla birlikte devrimi içtenlikle sahiplenmiştir.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nden bir yıl sonra Almanya'da kitleler ayaklanır. Kiel'de denizcilerin isyanı baş gösterir. Bunu Hamburg ve Münih'teki gösteriler takip eder. Proleter cumhuriyetin ilk biçimleri olarak işçi-asker konseyleri oluşmaktadır. 9 Kasım'da imparatorluk düşer. İmparatorluğu kurtarmakta geç kalan SPD, "Alman Cumhuriyeti"ni ilan etmek zorunda kalır ve hızla devrim güçlerini temizlemeye başlar. Noske'lar düzenin köpekliğine soyunur. Devrimcilere yönelik süreklilikli saldırılar gerçekleştirilir. Almanya'da, Ekim Devrimi'ndeki gibi Sovyet Cumhuriyeti örneği değil karşı-devrimin zaferi ilan edilir.

Rosa ve Karl kapitalist düzeni hakim kılmak isteyen güçlerce 15 Ocak 1919'da katledilirler. Alman sosyal demokrasisi öğretici derslerle dolu olduğu gibi, Rosa'ların yaşamı da devrimci kuşaklara önemli dersler sunmaktadır. Devrimciler ölse de sosyalizm davası ölümsüzdür ve sürmektedir. Rosa'nın vurguladığı gibi, *kum üzerine kurulu bu düzenin karşısında devrim şunu bildirecektir: "Vardım, varım, var olacağım!"*

S. GÜL

Kapitalizm: Kriz ve savaş düzeni

A. V. Ceylan

Üretim araçlarının özel mülkiyetine ve bunların kâr amacıyla işletilmesine dayanan bir sistem olan kapitalizmin ortaya çıkışı 16. yüzyıla kadar uzanır. 17. ve 18. yüzyıllar kapitalizmin kurumsallaştığı, 19. ve 20. yüzyıllar ise kapitalizmin yarattığı kendi "mezar kazıcısı" ücretli emekle çelişkilerin çatışmalara dönüştüğü yüzyıllardır.

Kapitalizmin emperyalist aşamaya geçmesiyle birlikte meta dolaşımına sermaye dolaşımı eşlik eder.

Sistemin evrimi kriz ve savaş, savaş ve krizler tarihidir. Savaş ve yıkımlar kapitalizmin tarihsel gelişimine eşlik etmiştir. Tarihsel deneyimler, sistemin, büyük krizleri militarist harcamaları artırıp, nihayetinde savaş-yıkım ve "yeniden inşa" yolu ile aşabilme(!) çabası üzerinden işlediğini göstermiştir.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında kapitalizmin gelişmesine üretici güçlerin gelişmesi ve mücadelesi eşlik etti. Bir dizi demokratik hakkin elde edilmesi, "sosyal güvenlik", "refah toplumları" ve bunda ifadesini bulan "sosyal devlet" gibi olgular üretici güçlerin bedel ödeyerek elde ettiği kazanımlar olsalar bile, emperyalist devletlerin bunları "kabullenmesi", Sovyetler Birliği'nin başını çektiği Sosyalist Blok'a, daha net bir ifade ile Ekim Devrimi'nin açtığı yola duyulan korkunun ifadesi olmuştur. Sistemin doğasına aykırı bu "kabullenişin" geçiciliğini, Sosyalist Blok'un yıkılışı ve ardından yaşanan ge-

leşmeler olanca netliği ile ortaya koydu.

İki kutuplu dünyanın sona ermesinden sonra, silahlanma yarışı, sıcak çatışmalar, doğa olayları, iklim felaketleri, küresel salgın hastalıklar gibi sorunlar, dozunu artırarak insanlığı bekleyen felaketlere dönüştüler.

"İki kutuplu dünya bitti, savaşlar da bitti" denildi. Kapitalizmin "ebedi zaferi" ilan edilerek, "sonsuz özgürlükler" vadedildi. Bu sözlerin tınısı hala kulaklarda iken, önce Orta Doğu kan gölüne çevrildi. Sonrasını bölgelere ve kıtalara yayılan savaşlar, iç savaşlar, "etnik" boğazlaşmalar izledi, izliyor. Ve bunlar ABD ve vasalları'nın elinde "kitle imha silahına" dönüşen "demokrasi" için yapıyor. Tüm bu gelişmeler, sistem olarak kapitalizmin derin krizini bir kez daha savaş yolu ile aşma çabasına işaret ediyor.

Bu döngüden nasıl çıkılacağı sorusu, akla ilk elden astronomik silahlanma harcamalarını ve daha büyük küresel savaşları getiriyor. Avrupa Birliği'nin her fırsatta pazar kavgasında kendini dayatması ve Avrupa kıtasını da kapsayan savaş senaryolarının yazılıyor olması boşuna değil.

Kapitalizmin evrimi ve tarihsel deneyimler, dünya burjuvazisinin büyük kriz ve bunalımlar döneminde gerginliği körükleyerek, askeri harcamaları astronomik ölçüde artırdığına tanıklık ediyor. Bu strateji, krizi savaşla "aşma" veya en azından kontrol altına alabilme strateji-

sidir. Bu stratejinin, büyük bir toplumsal yıkıma, çürümeye, yokluğa ve yoksulluğa yol açtığı da biliniyor.

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM!

Modern tarihte barbarlık, emperyalist sistemin yıkım ve çürümesinin ifadesi, sosyalizm ise karşıtı ve alternatifi olarak ortaya çıktı. Bütün gelişmeler emperyalist barbarlık aşamasında olduğunu gösteriyor.

Burjuvazi ve teorisyenleri felaket senaryolarını onaylamanın dışında artık vaat veremiyor, pembe tablolar çizemiyorlar. Bu ise mevcut sistemin, içinde debelendiği krizi artık geçici önlemlerle atlatamayacağını açıkça gösteriyor.

"Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, kârli yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı. Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi." (TKİP Programı)

Orta Doğu, Balkanlar, Afrika ve diğer yerlerde sürmekte olan "iç" huzursuzluklar, savaşlar, "etnik" boğazlaşmalar, iç savaş ve çatışmalar; ABD, AB, Rusya ve Çin'in dönem dönem savaş sınırlarına varan rekabetlerinin "felaket senaryolarına" dolgu malzemesi yapıyor olması, Birinci ve İkinci Dünya Savaşları arifesine benzetilmesi, "felaket senaryolarına" maalesef ki haklılık kazandırıyor. Kapitalist sistem bütün bir propaganda aygıtı ile yaklaşan "felaketin" insanlığın "makus kaderi" olarak algılanması için çalışıyor.

İNSANLIĞIN "MAKUS KADERİ"

Sistemin çıkmazı sonucu vuku bulan I.

ve II. Dünya Savaşları da insanlığın "makus kaderi" hanesine yazılmak istendi. I. Dünya Savaşı, Büyük Ekim Devrimi'ne yol açtı. II. Dünya Savaşı'nda Hitler faşizmi alt edilmekle kalmadı. İşçi-emekçiler ve ezilen dünyanın halkları nezdinde kapitalizm, Sovyetler Birliği karşısında sistem olarak yenilgiye uğradı.

Ekim Devrimi'nin sınırları aşan etkisi, Avrupa'da sosyalist devletlerin ortaya çıkmasına yol açmakla kalmadı. Birçok ülkede ve kıtada ulusal kurtuluş savaşlarının başarıya ulaşmasına da vesile oldu.

Kapitalist sistemin insanlığa reva gördüğü barbarlığın insanlığın "makus kaderi" olmadığını, I. ve II. Dünya Savaşları sonrası gelişmeler olanca açıklığı ile gösterdi.

Şimdi "felaket senaryoları" eşliğinde dillendirilen savaş çığırtkanlığının insanlığın "makus kaderi" olmaması için tek yol var.

TEK YOL DEVRİM!

Tek yolun devrim olabilmesi, işçilerin, emekçilerin ve yoksul kitlelerin, felaket senaryolarına ve savaş çığırtkanlıklarına karşı, özünde sisteme karşı örgütlenmesinden geçiyor.

Tarih, sistemin barbarlığına ve alternatifi sosyalizme de tanıklık etti. "Ya barbarlık içinde yok oluş ya sosyalizm" ikilemi tarihsel gelişmelerin özü ve özeti olarak ortaya çıktı.

Bundan tam 102 yıl önce, 15 Ocak 1919'da Alman devleti tarafından Karl Liebknecht ile birlikte hunharca katledilen Rosa Luxemburg'un, "Ya barbarlık ya sosyalizm" şiarı bugün hala tüm güncelliğini koruyor.

Ya barbarlık içinde toplumsal çürüme ve yok oluş ya da devrimle sosyalizm yolunda ilerleyiş ve kurtuluş... Başka bir yol yok: Tek yol devrim!

Her yıl ocak ayının ikinci pazar gününde düzenlenen geleneksel Luxemburg-Liebknecht-Lenin anması binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşti.

Alman sol grupların oluşturduğu platform tarafından organize edilen anma yürüyüşünün bu seneki ortak şiarı, "Luxemburg, Liebknecht, Lenin -Hiçbirini unutmamak! Ayağa kalkalım ve mücadelelerini devam ettirelim!" idi. Yürüyüş, kitlenin Frankfurter Tor'da toplanmasının ardından saat 10.00'da başladı. En öndeki ana pankartın arkasında çok sayıda parti, örgüt, grup ve çevre kendi pankartlarını açıp kortejler oluşturarak sıralandılar.

Kızıl renklerin hakim olduğu kortejlerde, güncel sosyal sorunların öne çıktığı önceki yılların aksine, genelde

Kitlesele ve coşkulu LLL yürüyüşü

anti-kapitalist, devrimci temel şiarların yer aldığı pankartlar ve dövizler taşındı. Kimi kortejlerde Kürdistan ve Filistin'le desteğin, dayanışmanın öne çıktığı pankartlar da vardı. Hemen tüm gruplarda gençliğin belirgin ağırlığının olduğu kitlesele yürüyüşe, haliyle gençliğin dinamizmi ve coşkusu damga vurdu.

Uzun bir güzergah boyunca süren yürüyüşte, Alman örgütlerden tüm kitlenin en kalabalık bölümünü oluşturan DKP ve gençliğinin (SDJA) yanı sıra, MLPD-Rebel, Kommunistischer Aufbau, FDJ gibi gruplar da pankart, bayrak ve dövizlerle yer aldılar. Birkaç tane de farklı Antifa bloku oluşturulmuştu.

Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerden Partizan'ın iki kanadı, MKP ve MLKP'nin nispeten kalabalık yer aldığı yürüyüşte, TKP'den (Yunanistan Komünist Partisi-KKE ve DKP ile yürüdüler) TİP ve DİDF'e (DİDF Jugend), Öncü Partizan'dan Halk Cephesi'ne hemen her grubun katılımı olduğu gözlemlendi. Kimi gruplar 71 devrimcilerinin 50. yıldönümü temalı pankart ve dövizlere de yer vermişlerdi. Yürüyüş kolunun ilk sıralarında "Hareket etmeyen zincirlerini fark edemez" şiarlı pankart ve kızıl bayraklarıyla yer alan Revolutionärer Jugendbund kortejinde baştan sona coşku sloganlar ve canlılık hiç eksilmedi. RJ'liler hazırladıkları

bildirinin de yaygın dağıtımını yaptılar. Sınıf devrimcileri ise görselliğiyle dikkat çeken ve "21. yüzyıl sosyalizmin yüzyılı olacak" şiarının yer aldığı pankartla yürüdüler. Ayrıca çok sayıda BİR-KAR bayrağı taşındı.

Geçen yıl eylemi provoke etmek için yoğun olduğu gözlenen ve saldırganlık yapan polis bu yıl tam aksine sayıca azlığı ve herhangi bir saldırganlık sergilememesi de dikkatlerden kaçmadı. Yürüyüşün son noktası olan anıt mezar önündeki stantlarda dahi eylem kitlesindeki canlılık dikkat çekiyordu. Gruplar halinde anıt mezar ziyaretlerinin gerçekleştirilmesinin ardından, son yıllardaki en coşkulu ve kitlesele anma eylemi sona erdi.

Kazakistan'da yeni yılın ilk isyan dalgası

A. Engin Yılmaz

Dünya ölçüsünde sermayenin sonu gelmeyen çok boyutlu saldırganlığı karşısında, Kazakistan 2022 yılının ilk isyan dalgasına sahne oldu. Kaynağında ağırlaşan sosyal-siyasal sorunların bulunduğu bu sarsıcı sosyal patlamayı, 2 Ocak Pazar günü Kazakistan'da sınıvlandırılmış petrol gazı (LPG) fiyatlarına yapılan yüksek zamlar tetikledi. İşçi ve emekçiler öfkeyle ayağa kalkarak büyük kitleler halinde sokaklara ve meydanlara aktılar. Protestolar, pazar günü batı Mangistau bölgesinin merkezindeki Zhanaozen'de (Janaozen) başladı ve tüm Kazakistan'ı saran ve rejim sözcülerinin ifadesiyle "devletin temellerini sarsan" bir yangına dönüştü. Hükümetin gaz fiyatını düşürerek protestoları kontrol altına alma girişimleri başarısız oldu. Şiddetli protestolarla ülke derin bir krize girdi. Hükümet, benzeri görülmemiş bir protesto dalgasının ardından çarşamba günü istifa etmek zorunda kaldı.

Hükümetin istifasından sonra bile emekçilerin öfkesi dinmedi. Zira emekçiler tarafından hükümetin kendisi önemli görülmediği için istifası da o kadar anlamlı bulunmadı. Çünkü ülkedeki asıl güç Kazakistan'ın eski cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'e ait ve bugüne kadar ülkenin bir nevi "ebedi babası" olarak arka planda ipleri elinde tutmaktadır. Bunu bilen göstericiler, hükümetin istifasıyla tatmin olmayıp Nazarbayev'in siyasetten çekilmesini istiyorlar. Yayılan ve radikalleşerek süren eylemler, belediye, valilik ve cumhurbaşkanı konutu da dahil bir dizi kamu kurumunun ateşe verilmesinin yanı sıra polis karakollarının basılması, havalanın işgal edilmesi, arabaların yakılması ve güvenlik güçleriyle şiddetli çatışmalar biçimini aldı. Perşembe gecesi göstericilerin çeşitli polis binalarını basmaya çalıştığı sırada "Onlarca saldırganın etkisiz hale getirildiği"ni söyleyen yetkililer, şimdiye kadar 18 güvenlik görevlisinin de öldüğünü, güvenlik güçleri arasında da 317 yaralının olduğunu bildirdiler.

İlan edilen OHAL'in ve polis terörünün de işe yaramadığı gelişmeler karşısında Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, "Durum, Almatı'nın tüm vatandaşlarının güvenliğini tehdit ediyor. Ve buna müsamaha gösterilemez" diyerek, devlet terörünü trmandıracağı mesajını verdi.

Tokayev ayrıca reform sözü de vererek, "Yakında Kazakistan'ın siyasi dönüşümü için yeni önerileri kamuoyuna açıklayacağım" ifadeleriyle de ayağa kalkan emekçi kitlelere rüşvet vermek yoluyla hareketi kontrol altına almayı amaçladı. Ancak tüm çabalara ve polis-ordu terörüne rağmen Kazakistan, şiddetli protestolarla sarsılmaya devam ediyor.

Gaz fiyatlarındaki artışa karşı öfkeyle başlayan isyan dalgası, diğer talepleri de kapsayacak şekilde genişledi. Bir dizi sosyal reformun yanı sıra, görevdeki cumhurbaşkanının ve tüm Nazarbayev yetkililerinin istifası, yeni bir anayasa ve rejim değişikliği, adalet, parti ve sendika kurma hakkı, siyasi mahkumların serbest bırakılması ve baskıya son verilmesi gibi siyasi talepler de ön plana çıktı.

BİRİKEN ÖFKE VE İŞÇİ SINIFI

Kazakistan'da emekçilerin isyanına petrol fiyatlarına yapılan zamlar neden olsa da bunun derinlere inen daha temel nedenleri var. Düşük ücret, ağır sömürü ve çalışma koşulları, pandeminin de etkisiyle daha da büyüyen işsizlik, özelleştirme saldırısı, zam furçası, baskı, zorbalık ve aşağılanma gibi olgular, öfkeyi biriktiren nedenlerdir. Akaryakıt zamları biriken öfkeyi taşırdı ve isyana varan direnişi tetikledi. Yanı sıra, mevcut direniş özellikle de son iki-üç yılın grev ve protestoların birikimi üzerine geldi. İşçi sınıfının önceki yıllara yayılan yaygın grevleri de

söz konusu.

Kazakistan'da devlete ait şirketlerin özelleştirilmesi yaygınlaşarak devam etti. Madencilik, metalürji, petrol, gaz ve enerji, ulaşım ve iletişim şirketlerindeki hisseler satıldı. Konut inşaatı, belediye hizmetleri ve sağlık alanındaki projeler de özelleştirildi. Büyük ölçekli özelleştirme, devletin ekonomideki payını 2021 yılına kadar yüzde 15'e düşürmeyi hedefliyordu. İşçi sınıfı özelleştirme saldırısına direndi ve kendi sınıf talepleri doğrultusunda sürekli bir mücadele içinde oldu. Kazakistan'da işçi sınıfı kendi sınıfsal talepleriyle yıllardan beridir mücadelenin başını çekiyor. Ücret artışı, daha iyi çalışma koşulları, işçi sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, taşeronluk sistemine son verilmesi vb. talepler grev ve direnişlerin talepleri oldu.

Ülkede gerçekleşen birçok grevin en büyük bölümü sanayi bölgesi Mangistau ve Zanaozen'de yaşandı. Zanaozen'de 10 büyük petrol şirketine bağlı toplam 5 bine yakın petrol işçisi greve çıkmıştı. 2011'de altı ay boyunca grevde olan petrol işçilerinin üzerine ordu sürülmüş, düzinelerce kişi askerler tarafından taranarak katledilmişti. Ama bu katliam, Zanaozen işçilerini sindirmek bir yana onları Kazak işçi sınıfının öncüsü düzeyine yükseltti. Grev ve direnişler ülkenin diğer bölgelerinde de yayıldı. "Çin genişlemesine hayır" sloganı altında hükümete, Çin ile ilişkileri yeniden gözden geçirme-

si çağrısı yapıldı. Hükümet temsilcileri ve yetkililer, "Çin fabrikalarının" ülkenin modernleşmesine yardımcı olacağı ve özellikle az gelişmiş illerde yaşam standardını yükseltecek olan Kazak-Çin yüksek teknoloji şirketleri olduğu konusunda işçi ve emekçileri ikna etmeye çalıştılar. Hiçbir şekilde yalnızca Çin teknolojileri ve malzemeleri kullanılmayacağını ve çoğunlukla yerel işçilerin çalıştırılacağını açıklamak zorunda kaldılar.

2019 Eylül ayının başında da Kazakistan'ın çeşitli şehirlerinde gösteriler düzenlendi. Gösteriler, Çin'in ülkenin batısındaki Mangistau eyaletine fabrikaları ve Çinli işçileri transfer etmeyi planladığı söylentileriyle tetiklendi. Çin Ulusal Petrol Şirketi (CNPC) dahil olmak üzere yabancı yatırımcıların yardımıyla çıkarılan Kazakistan'ın büyük petrol rezervleri burada bulunuyor. Özellikle bu bölgede, kötü çalışma koşullarına, yabancı vasıflı işçilerin Kazaklara göre daha iyi ücret almasına karşı protestolar gerçekleşti.

Kazakistan'da petrol sektöründe son zamanlarda çok sayıda grevler yaşandı. 2021'in başından bu yana ise petrol şirketlerinde en az 24 grev olduğu tahmin ediliyor. Son yıllarda mücadelenin önünde duran işçi sınıfı, 2022 yılındaki isyan dalgasında da çok önemli bir yer tutuyor. Kazakistan Sosyalist Hareketi'nden yapılan açıklama da bunu doğruluyor.

Açıklamanın bildirdiğine göre, ilk önce Batı Kazakistan'ın petrol ve doğal

gaz merkezi olan kentlerinden petrol işçilerinin inisiyatifleriyle başlayan gösteriler, öteki petrol kentlerine yayıldı. Açıklama, "Sonuç olarak, 3 Ocak'ta, tüm Mangistau bölgesi, komşu Atrau bölgesine de yayılan bir genel grevle sarsıldı" diyor. 4 Ocak'ta ise Tengizchevroil şirketinde çalışan petrol işçilerinin katılımının yüzde 75'e ulaştığı bir grevin gerçekleştiğini ve aynı gün grevin öteki kentlerdeki petrol işçileri tarafından desteklendiğini söylüyor. Buna, bakır dökümcüleri ve maden işçilerinin grevleri eşlik ettiği belirtiliyor. İşçi grevlerinde, maaşların yükseltilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, emeklilik yaşının düşürülmesi, sendikal örgütlenme ve grev hakkı taleplerin öne sürüldüğü, yine aynı açıklamada dile getiriliyor.

ORDU GÜÇLERİ DEVREDE

Dindirilemeyen ve çok sayıda ölümlerle sonuçlandığı bildirilen kitle öfkesi karşısında Kazakistan, Rusya'nın başını çektiği bir güvenlik ittifakından yardım talebinde bulundu. Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev perşembe gecesi televizyonda yayınlanan bir konuşmasında, Kolektif Güvenlik Antlaşması'nın (CSTO) organizasyonunun "terör tehdidine" karşı yardımcı olması gerektiğini söyledi. Ülkenin kendi ordusu ise, göstericilere karşı çoktan harekete geçmişti. Ancak uzmanlar, Tokayev'in yardım çağrısını artık ordusuna güvenemeyeceğinin bir işareti olarak kabul etmektedir.

CSTO'ya Kazakistan'ın yanı sıra Rusya, Beyaz Rusya, Ermenistan, Kırgızistan ve Tacikistan da dahildir. Rusya Devlet Duması'nın eski Sovyet cumhuriyetlerinin işlerinden sorumlu komite başkanı Leonid Kalaşnikof, Rus haber ajansı Interfax'a Rusya'nın yardım etmek zorunda olduğunu ve ittifakın bu amaçla kurulduğunu söylemişti. Dolayısıyla Rusya, Kazakistan'a asker sevk ettiğini söyledi.

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan perşembe gecesi Facebook'ta "Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü'nün Kazakistan'ın talebine "barış gücü askerleri" göndereceğini yazdı ve askeri yardım sözü verdi. Askerlerin, "ülkedeki durumu istikrara kavuşturmak ve normalleştirmek için" sınırlı bir süre için görevlendirileceği söyleniyor.

Tokayev konuşmasında, güvenlik güçlerinin "mümkün olduğunca sert" hareket edeceklerini de söyledi. Çünkü "çeteler" in ülkedeki büyük altyapı tesislerinin kontrolünü ele geçirdiğini dile getirdi. Dalga dalga büyüyen isyanı "Tehdit değil, devletin bütünlüğünün altını oymak" olarak değerlendirdi. "Resmi binaları yağmalama çağrılarına cevap vermeyin. Bu bir suçtur" diyen Tokoyev, bilindik demagojiye başvurarak ülke çapındaki isyandan "yerli ve yabancı provokatörleri" sorumlu tuttu. Tüm karalama ve kriminalize etme çabalarına rağmen kitlelerin meşru militan başkaldırısı karşısında, rejimin ve ülkenin "istikrarı" tehlikede görünüyor ve rejim büyük bir darbe almış bulunuyor.

Bir program ve önderlikten yoksun olan bu büyük halk hareketinin ne türden sonuçlar ve kazanımlar yaratacağı, hangi akıbetle karşılaşacağı bir yana, yolun bu gelişmeler üzerinden düzleneceğinden hareketle hareketin kendisi büyük önem taşımaktadır. Emperyalist-kapitalist dünya düzeni özellikle son birkaç on yıldır dizginlerinden boşalmış çok boyutlu yıkım saldırılarıyla dünyanın dört bir tarafında toplumsal patlama dinamikleri yaratmaktadır. Dolayısıyla Kazakistan örneğinin ve daha ilerisinin nerede, nasıl ve ne biçimler içinde geleceği bilinmesede farklı coğrafya ve ülkelerin bu tür "depremlere" aday olduğu muhakkaktır. Uzun yıllardan beridir sarsıcı biçimler içinde kendini dışarı vurmaya başlayan halk hareketleri, isyan ve ayaklanmalar bunun habercisi ve kanıtıdır.

Rusya'nın müdahalesine karşı Moskova'da eylem

Yeni yılın başlangıcıyla başlayan işçi grevlerinin giderek halk ayaklanmasına dönüşmesi karşısında çaresiz kalan Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ve 'ebedi lider' Sultan Nazarbayev ikilisi ilan ettikleri OHAL'le sonuç alamayınca efendilerini yardıma çağırdılar.

Çarşamba günü Tokayev'in Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü'nü yardıma çağırması üzerine Rusya ülkeye askeri birlikler gönderdi.

Kazakistan işçi sınıfı ve emekçi halklarının haklı mücadelesine karşı uluslararası gerici tarafından başlatılan saldırıyı kınayan Rusya'nın ilerici devrimci güçleri 6 Ocak'ta Moskova'daki Kazakistan büyükelçiliği önünde protesto mitingi düzenlediler. Kazakistan proletaryasıyla dayanışma içerisinde olduklarını açıklayan eylemciler Rusya'nın müdahalesini sert bir şekilde protesto ettiler. Mitinge saldıran Putin'in kolluk kuvvetlerinin çok sayıda devrimciyi gözaltına aldığı bildiriliyor.

Çok sayıda sosyalist örgütle birlikte mitinge katılan Rusya Komünist İşçi Partisi (RKRK) Merkez Komitesi Sekreterliği Kazakistan'daki işçi grevleri ve halk ayaklanması ile ilgili yaptığı dayanışma açıklamasında şöyle dedi:

"Kazakistan'da 2022'nin başlangıcı, Mangistau bölgesinde bir işçi grevi ile belirlendi. Eylemin nedeni, gaz fiyatlarındaki yüzde yüz oranında şok edici artışı. Gerçek sebep ise Kazakistan'da 30 yıllık kapitalist yönetimin toplumsal çelişkileri muazzam derecede yoğunlaştırmasıdır. Seçkinlerin lüksü, çalışan kitlelerin yoksulluğuyla el ele gidiyor. (Eski silah yoldaşlığından sömürücü sınıfın efendisi garantörü olan Kazakistan Komünist Partisi Merkez Komitesi eski sekreteri Nazarbayev klanının refahı ve egemenliği, halk arasında özel bir nefret uyandırıyor. (...)

Olaylar üst üste geldi. Yetkililerin genel olarak işçi protestolarına yanıt vermemesiyle, grev birkaç gün içinde bütün bölgeye yayılarak kitlesel huzursuzluğa dönüştü. İşçiler kentlerde yaşayan emekçiler tarafından desteklendi ve daha sonra Kazakistan'ın birçok bölgesinde işçiler sınıf dayanışması için greve gitti. Yetkililer bazı tavizler vermeye hazırды.

Ancak işçiler ve ayaklanan insanlar, omuzlarındaki sefalete katlanamıyor ve önemsiz bir sadaka ile artık yetinmiyorlardı. Yetkililer askerleri büyük şehirlere çekmeye başladılar. Ve sonra Kazakistan'daki protestocu kitleler kelimenin tam anlamıyla ayaklandı, ülke hükümetini görevden almak ve politik bir mevtaya dönüşen Nazarbayev klanını tutuklamak için siyasi taleplerde bulundu. (...)

İşçiler kendilerini sınıf örgütleri içinde örgütlemeli ve bir klanın yerine bir başkasının geçmesi için değil, kendi işçi iktidarı için savaşmalıdır. (...) Halkın her kitlesel protestosu, çeşitli toplumsal sınıfları uyandırarak siyasal yaşama katar. Partimiz, utanma duygusunu yitirmiş egemen sınıfın ve kapitalizmin vahşetiyle mücadele eden işçilere ve halka koşulsuz desteğini ifade etmektedir.

Onların mücadelesinde işçi sınıfının özgüveninin arttığını, başarılı mücadelede paha biçilmez deneyimler kazandığını ve sınıf örgütlenmesine duyulan ihtiyacın bilincini görüyoruz. Özellikle önemli olan, sınıf dayanışmasının gerekliliği, (...) salt ekonomik taleplerden siyasi taleplere geçişin kavranmasıdır.

Sınıf mücadelesinde atılan her adım ileriye doğru bir adım olduğunu biliyoruz. (...)

Rusya Federasyonu'nun Kazakistan işlerine müdahalesini protesto ediyoruz (...)"

Asya-Pasifik'te kapitalist tekellerin ortaklığı ve işçi sınıfı

K. Ali

Asya-Pasifik Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP) ticaret anlaşması 1 Ocak 2022'de yürürlüğe girdi. Anlaşmaya Çin, Japonya, Güney Kore, Avustralya, Yeni Zelanda ve Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) üyesi on ülke (Brunei, Kamboçya, Endonezya, Laos, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur, Tayland, Vietnam) dahil oldu. RCEP'yi oluşturan 15 devlet, dünyadaki üretimin yaklaşık üçte birini gerçekleştiriyor. 2,2 milyar nüfusu olan bu ülkelerin küresel ticaretteki payları da üçte bir oranına yakındır. 450 milyonluk nüfuslu AB'nin, küresel ekonomik çıktının yalnızca yüzde 18'ine sahip olduğu dikkate alınırsa RCEP'in dünya kapitalist sistemindeki ağırlığı daha iyi anlaşılır.

2012 yılında Çin, Japonya, Güney Kore, Avustralya, Yeni Zelanda, Hindistan ve ASEAN üyeleri arasında müzakereleri başlatılan RCEP anlaşmasına göre, önümüzdeki 20 yıl içinde üye ülkeler arasındaki gümrük tarifeleri, yüzde 90 azaltılarak Asya içi ticaret teşvik edilecek.

Dış ticarete daha önce -özellikle Güneydoğu Asya'da- Avrupa ve ABD emperyalizminin ağırlığı bulunuyordu. Bazı gözlemciler RCEP'i, "Asya yüzyılı"nın çekirdeği olarak değerlendiriyor. Bölge halkları ve işçi sınıfının tarihi mücadele deneyimlerini ve birikimini dikkate almayan gözlemcilerin bu öngörüsü gerçekleşir mi bilinmez. Ancak bu bölgede olayların seyrini sınıflar mücadelesinin dinamikleri ile emperyalist güçler ve bölge devletleri arasındaki gerilimler/çatışmalar belirleyecektir.

2012 yılında başlayan müzakereler, bölge devletlerinin farklı ticari öncelikleri nedeniyle sürekli ertelendi. Geçen yıl yapılan "ASEAN+3" zirvesinde ise, Çin'in ucuz fiyatlarla pazarına girmesi nedeniyle rekabet gücünü yitirme endişesine kapılan Hindistan, RCEP anlaşmasından çekilmişti. Bu gelişme bölge devletleri arasındaki çıkar çatışmalarının tezahürlerinden biriydi.

RCEP anlaşmasının AB ile ABD ekonomileri için somut sonuçlar yaratması bekleniyor. BM ticaret örgütü UNCTAD, ABD ile AB için sırasıyla 5,1 milyar ve 8,3 milyar ABD Doları tutarında ihracat kaybı yaşanacağını öngörüyor.

Alman Ticaret ve Sanayi Odası (DİHK), RCEP anlaşmasından doğabilecek kayıp-

lar konusunda Alman kapitalist tekellerini uyarırken, Birliğin dış ticaret başkanı Volker Treier ise, 28 Aralık'ta *Rheinische Post*'a verdiği demeçte, Berlin ve AB'nin Asya'da "bağlantıyı kaybetmemek" için önlemler alması gerektiğini söyledi. RCEP'e karşı AB'nin güçlerini birleştirmesinin önemine vurgu yapan Volker Treier, bunun başarılması durumunda AB'nin bölge ülkeleriyle daha fazla ticaret anlaşması imzalayabileceğini, aksi takdirde geride kalabileceklerini ifade etti.

Benzer kaygıları dile getiren Köln merkezli Alman Ekonomisi Enstitüsü'nden Jürgen Matthes, 21 Aralık günü yaptığı açıklamada "RCEP'ten yararlanmak için Alman şirketlerinin bölgedeki konumlarını ve tedarik zincirlerini genişletmelerinin" önemine dikkat çekerek, bunun yapılamaması durumunda Alman şirketlerinin konumlarının zayıflayacağı konusunda uyardı.

Almanya'nın en büyük tekellerinden Siemens'in patronu ve Alman İş Dünyası Asya-Pasifik Komitesi başkanı olan Roland Busch ise 31 Aralık'ta *Süddeutsche Zeitung*'a yaptığı açıklamada, Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock'un "Çin karşılığında ölçüyü kaçırmamasından duydukları rahatsızlığı" dile getirmişti. "Çin ile açık bir çatışmaya girilmemesi" konusunda uyarıda bulunan Siemens patronu, "saygılı ilişkiler" vurgusu yaparak, "Çin haklı olarak kendine çok güvenen bir ülke. 20 yılda bir milyar insanı yoksulluktan kurtardı ve gerçek bir orta sınıf kurdu" ifadeleriyle Çin'le ilişkilerin

önemine vurgu yaptı. Çin'le çatışmanın doğuracağı sonuçların Alman ekonomisi için ağır olacağını belirten Busch, "İhracat yasakları çıkarsa, bunlar artık Çin'den güneş pili alamayacağımız anlamına gelebilir. O zaman enerji geçişi bu noktada sona erecektir" diyerek Çin ve bölge pazarlarının Alman tekelleri için yaşamsal bir önem taşıdığını altını çizmişti.

RCEP anlaşması kapitalist tekellerin iştahını kabartıyor ve şimdiden büyük rekabet savaşlarının odağına yerleşmeye aday görünüyor. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ise, RCEP anlaşmasının işçi hakları ile çevre standartlarını hesaba katmadığını öne sürerek bunun yaratacağı olası sonuçlar nedeniyle anlaşmayı eleştiriyor. Filipinler'in küçük çiftçileri, küçük ve orta boy işletmeleri de gümrük tarifelerinin kaldırılması durumunda büyük finans kapitale ve büyük tarım şirketlerinin yanında ayakta kalamayacaklarına dair korkularını dile getirmeye başladılar.

Uluslararasılaşan kapitalist üretim, önünde engele dönüşen geçmişin "ulusal çitleri" ve gümrükleriyle açık bir çatışmaya girdi. Büyük tekellerin yoğunlaşan sermayelerinin ve devasa boyutta ürettikleri metallerinin serbestçe dolaşımı önündeki engeller tasfiye edilmeliydi. RCEP, AB ve benzeri birlikler, büyük tekellerin bu ihtiyaçlarının araçları olarak kuruldu. Uluslararasılaşan kapitalizmin ortaya çıkardığı bu birlikler, kapitalist tekellerin ihtiyaç duyduğu ucuz işgücü ve hammadde kaynaklarına ulaşmalarının

önündeki engelleri bertaraf ederek sermaye ve metallerin daha özgürce dolaşımını güvence altına alıyor. Kapitalist tekeller, kârlarını daha da arttırmak uğruna bu ortaklıklara imza atarken, atıkları adımların faturasını bu ülkelerdeki işçi sınıfına ve ezilen-sömürülen diğer emekçi kesimlere çıkartıyor. Servet-sefalet kutuplaşması, eşitsizlikler derinleşiyor, sömürü ağırlaşıyor, sefalet yaygınlaşıyor. Kendi aralarındaki kapitalist rekabetle bizzat kendilerinin büyüttüğü bu sorunlar üzerinden kardeş emekçi halkları hedef gösteren kapitalist tekeller, işçi-emekçileri de birbirine düşman ediyor.

Kapitalist tekeller nasıl ki RCEP anlaşmasıyla daha fazla işçi-emekçiyi sömürerek çıkarlarını korumak, kârlarını katlamak, sermayelerini büyütme için harekete geçiyorlarsa, işçi-emekçiler de sermayeden bağımsız siyasal örgütleriyle kendi sınıfsal talepleri uğruna uluslararası birliklerini güçlendirmek için hazırlık yapmalıdır.

Küresel boyutta gerçekleşen üretimi kapitalist özel mülkiyet ve sömürü zincirlerinden azade edip üretim araçlarını insanlığın hizmetinde insan yaşamını kolaylaştırmanın araçları haline getirmek ancak sınıf mücadelesini büyütmele olabilir. Bu küresel sömürüye son vermenin yolu, sermayenin siyasal iktidarını ve tüm aygıtlarını tarihin çöplüğüne göndermekten geçiyor. Bunun için de devrimci partiler önderliğinde mücadeleyi yükseltmekten başka bir seçenek bulunmuyor.

Almanya'da konut sorunu

D. Meriç

Almanya, sermaye birikimi ve zenginlik bakımından Avrupa Birliği'nde (AB) birinci, dünyada beşinci sırada olan bir ülkedir. Bu devasa zenginliğe rağmen Almanya'da servet sefalet kutuplaşması derinleşmekte, kapitalistlerin serveti katlanırken, işçi ve emekçilerin refah düzeyi düşmektedir. Özellikle iki Almanya'nın birleşmesinden sonra özelleştirmeler başta olmak üzere kazanılmış haklara yönelik saldırıların ardı arkasının kesilmediği ülkede, devasa zenginliğe rağmen işçi ve emekçiler giderek yoksullaşmaktadır.

Son otuz yılın verileri, emekçilerin reel ücretlerindeki düşüşü ve alım gücünün sürekli azaldığını açıkça gözler önüne seriyor. Özellikle 2008 krizinden bu yana TİS süreçlerinde "sıfır zam" ya da yıllık enflasyonun altında gerçekleşen ücret artışlarının bunda özel bir rolü oldu. Bu ve benzer verilerin ortaya koyduğu tablo, dünyanın en güçlü ekonomilerinden birisi olan Almanya'da işçi ve emekçilerin yoksullaştırıldığını gösteriyor. Yapılan bazı hesaplamalara göre nüfusun yüzde 6'sından fazlası açlık sınırının altında yaşıyor. Öyle ki bu ülkede 8 saat tam gün asgari ücretle çalışan ama sosyal yardıma muhtaç bırakılan milyonlarca emekçi bulunuyor.

Gelir dağılımı adaletsizliği ve yoksullaşma, yaşanabilir konuta ulaşma noktasında belirginleşiyor. Konutların belli tekellerin mülkiyetinde olması ve yüzde 60'ı aşan kira artışları, emekçileri altından kalkılması mümkün olmayan kira yükleriyle karşı karşıya bıraktı. Özellikle Almanya'nın sanayi merkezleri de olan metropol kentlerinde emekçiler aylık gelirlerinin yarısından fazlasını ev kiralama harcamak zorunda bırakılıyor. Oysa evrensel insan hakları konusundaki "hassasiyetiyle", "refah ülkesi" olmakla övünen Almanya'da en temel insan haklarından birisi olan "insan onuruna yakışır barınma hakkı" kapitalist emlak tekellerinin çıkarları uğruna yok edilmiştir.

KAMUSAL KONUTLAR ÖZELLEŞTİRİLEREK TEKELLERE PEŞKEŞ ÇEKİLİYOR

Son otuz yıldır, özellikle iki Almanya'nın birleşmesinden sonra Berlin başta olmak üzere birçok eyalette, kamu mülkiyetindeki yüzbinlerce konut uluslararası sermayenin pay sahibi olduğu kapi-

talist emlak tekellerine düşük fiyatlarla peşkeş çekildi. Alman sermaye devletinin sunduğu bu olanaklarla küçük firmaları da yutan bu tekeller, sınırsız bir güce ulaşarak konut kiralalarını fahiş boyutlarda yükselttiler. Özellikle Berlin eyaletinde, DDR (Demokratik Almanya Cumhuriyeti) zamanından kalma kamu mülkiyetindeki konutlar ve "sosyalist dönem"e ait her şey düşmanca talan edildi. Yıllar içerisinde gerçekleşen bu peşkeşin sonucunda, Almanya'daki dört emlak tekeli, konut piyasasında tam bir soygun düzeni kurdular.

Sadece Berlin'de 1,7 milyon konutun 250.000'i üç emlak tekelinin (Deutsche Wohnen, Vonovia, Akelius) elinde toplanmıştır. Bu üç tekelden biri olan Vonovia'nın son on yılda Avrupa'nın en büyük emlak tekeline dönüşmesi dikkat çekicidir. 2013 yılında bu tekelin elindeki konut sayısı 180.000 iken 2021 yılında 568.000'e ulaşmıştır. Bu hızlı büyümenin gerisindeki "sır", Alman sermaye devletinin kamuya ait sosyal konutları özelleştirmeler yoluyla, başta Vonovia olmak üzere emlak tekellerine peşkeş çekmesinde yatmaktadır. Şu anda 95,4 milyar avroluk piyasa değerine sahip olan Vonovia tekelinin hisselerinin sadece yüzde 8,6'sı Almanya'dadır. Yüzde 24,2'si İngilizlere, yüzde 29,9'u ABD'lilere, yüzde 31,1'i diğer kıta Avrupalılarına, yüzde 6,2'si ise dünyanın farklı ülkelerindeki hissedarlara aittir. Vonovia tekeli sadece 2021 yılı içerisinde borsa üzerinden hisse sahiplerine 1 milyar avroya yakın gelir aktarmıştır. Yani, bu tekelin kiracıları olan milyonlarca emekçinin ödediği kiralardan ortalama olarak her ay 190 avro, dünyanın dört bir yanındaki uluslararası sermaye gruplarının kasalarına aktılmaktadır.

Almanya'da sanayi merkezleri olan

metropollerdekiler başta olmak üzere 1 milyondan fazla konut üç emlak tekelinin (Vonovia- LEG- TAG) elinde toplanmış bulunmaktadır. Bunların yarısından fazlası daha önce kamu mülkiyetindeki sosyal konutlardır. Konut piyasasındaki bu tekelleşme, Almanya Rekabeti Koruma kurumunun itirazlarına rağmen, burjuva mahkemelerinin kararlarıyla gerçekleşmiştir.

BARINMA HAKKI İÇİN EYLEMLER VE "KONUTLARI KAMULAŞTIRALIM" REFERANDUMU

Kapitalist emlak tekellerinin hiçbir kural tanımayan ve yoksulluğu daha da derinleştiren bu pervasız uygulamaları, doğal olarak emekçiler cephesinden tepkiyle karşılanıyor. Zira fahiş fiyatlara ulaşan ev kiralaları barınma hakkını emekçiler için bir lükse dönüştürüyor. Gelir düzeyi düşük olan emekçilerin yararlandığı sosyal konutların sürekli olarak azalması (sadece geçen yıl belediyeler 60.000 sosyal konutu bu statüden çıkartarak özelleştirmiştir) emekçilerin sefaletini daha derinleştiriyor.

Berlin başta olmak üzere Münih, Köln, Hannover, Frankfurt gibi Almanya'nın birçok sanayi kentinde "Kira artışlarını durduralım, konutları kamulaştıralım" inisiyatifleri kuruldu. İnisiyatifler eylemler/yürüyüşler gerçekleştirerek barınma sorununa çözüm üretilmesini talep ediyor.

İki yıldan beri devam eden bu eylemlerin etkisi, 26 Eylül 2021'de Berlin eyaletinde gerçekleştirilen referandum sonuçlarında görüldü. Parlamento seçimleri ile aynı gün yapılan referandumda Almanya'da ilk kez 1 milyondan fazla emekçi (Berlin'deki toplam oyların % 56,4'ü) konutların kamulaştırılması yönünde oy

kullandı. Sendikaların da destek verdiği referandum sonuçları sermayenin düzen partilerini şaşkına çevirdi. Sağcı Hıristiyan Demokrat Birlik (CDU) meclis grubu konut politikası sözcüsü Christian Gräff, referanduma ilişkin yaptığı açıklamada rahatsızlığını şöyle ifade etti: "Berlin senatosunun kamulaştırma eylemleriyle koalisyonu bir tabu kırılmasıdır. SPD, Sol Parti ve Yeşiller daha fazla konut yapmak yerine, ciddi olarak Berlin tarzında sosyalizm fikrini takip ettiler."

Referandumun sonuçlarına rağmen Berlin eyaleti yönetimindeki SPD, Sol Parti, Yeşiller ittifakından oluşan senato, 1 milyondan fazla emekçinin iradesini yok saymaya çalışmaktadır. SPD'li Berlin eyaleti belediye başkanı Franziska Giffey referandum öncesi yaptığı açıklamada "kendi yönetimi altında bir kamulaştırmanın yapılamayacağını, bunun kendisi için kırmızı çizgi olacağını" ilan ederek tekellere "rahat olun" mesajı vermişti. Tam da bunun bir sonucu olarak Berlin senatosu referandum sonuçlarının yasal olup olmadığını araştırarak bir komisyon kurulması ve komisyonun kararını 2023 yılına kadar açıklaması yönünde karar aldı.

Üçlü koalisyonun aldığı kararla 1 milyondan fazla oyla kabul edilen referandum sonuçları boşa düşürülmeye, zamana yayılarak unutturulmaya çalışılıyor. Ayrıca bu tutumla sermayenin temsilcileri olan burjuva partileri, kendi yasalarını bile çiğneyerek demokrasi adına o çok övündükleri seçim sonuçlarını yok saymaktadırlar. Sadece bu durumun kendisi bile burjuva demokrasinin ne kadar iğreti ve ikiyüzlü olduğunu gözler önüne sermeye yetiyor.

Kapitalizm sermaye sınıfının diktatörlüğüdür. Referandumu yok saymaya çalışan Berlin yönetimi, özel mülkiyetin "kutsallığına" dokunma niyeti ve cesaretinden yoksun olduğunu göstermiştir. Tüm bu gelişmelerin ortaya çıkarttığı temel gerçek şudur: Kapitalizm bütün kurumları ile birlikte ortadan kaldırılmadan insanlığın temel özlemleri olan ücretsiz barınma, sağlık, eğitim, ulaşım, özgürce yaşama hakları garanti altına alınamaz. Burjuvazinin mülksüzleştirilmesi ve özel mülkiyetin kamulaştırılması ancak işçi ve emekçilerin iktidarı olan sosyalizmde mümkün olacaktır.

RJ'den "İşçi Direnişleri ve Gençlik" paneli

Revolutionärer Jugunbund (Devrimci Gençlik Birliği) Berlin'de işçi direnişlerini ve sınıf mücadelesini konu alan bir panel düzenledi. Panelde, evlere market servisi götürülen ve geçtiğimiz sene fiili direnişleriyle gündemde olan Gorillas'tan işçiler, yine Berlin'de hastane grevini örgütleyen Berliner Krankenhausbewegung'dan (Berlin Hastane Hareketi) bir emekçi, işçilere hukuki ve sosyal destek veren bir kurum olan BAGGA'dan bir çalışan ve online canlı bağlantıyla da Sinbo direnişçisi Dilbent Türker panelist olarak yer aldılar. Etkinliğin dinleyici kitlesi ise hemen tümüyle gençlerden oluşuyordu.

Panel saat 17.30'da moderasyonun kısa selamlama konuşmasıyla başladı. Ardından moderasyondaki gençlerin sırayla yönelttiği sorular üzerine panelistler söz alıp düşüncelerini ifade ettiler.

Gorillas çalışanı, ilk mücadele fikrinin 2021 yılı başlarında ortaya çıktığını, o dönemde gruplar halinde bir araya gelip yoğun tartışma süreçleri yaşadıklarını ve belli bir aşamadan sonra direnişe geçtiklerini aktardı. Direniş fikrinin güvencesiz çalışma koşulları, düşük ücretler, ücretlerin geç ödenmesi gibi sorunlardan kaynaklandığını belirtti. Özellikle maaş ödemelerindeki aksamaların bardağı taşıran son damla olduğunu söyleyen Gorillas çalışanı, alandaki örgütlenmenin zorluklarından söz ederek, işçiler arasında büyük bir kopukluk olduğuna ve irtibat kurmanın zorluklarına dikkat çekti. Buna rağmen direnişin örgütlenmiş olmasının önemine değinerek, somut bir kazanım elde edemeseler bile bir şeylerin mümkün olduğunu göstermiş ve fiili grevleri meşrulaştırmaya katkı yapmış olduklarını vurguladı. Yine Gorillas'tan dinleyici olarak katılan Türkiyeli bir kadın işçi de direnişin bir okul görevi gördüğünü, öğretici bir süreç yaşadıklarını ifade etti. Mücadelenin bu açıdan önemli olduğunu belirterek, bürokratik sendikal yapıları eleştirdi ve sendikaların işçilerin mücadelesine hizmet edecek hale getirilmesinin önemine değindi.

BAGGA temsilcisi kadın emekçi, Gorillas ve hastane grevleri sürecinde işçilere destek faaliyetlerinden söz etti. İşçilere hukuksal hakları için yardımcı olduklarını, sorunlarıyla ilgilendiklerini belirten temsilci, Gorillas örneğine işaret ederek, işçi mücadelelerinin boşagıtmediğini,

geniş bir kamuoyu oluşturulabildiğini, bu tür grev ve direnişlerin farklı işkollarında basınç yaratarak somut kazanımlar sağlayabildiğini somut verilerle aktardı.

Sağlık sektöründe bir tekel olan ve kendisine bağlı hastanelerde 17 bin kişinin çalıştığı Vivantes Hospital Group'tan kadın emekçi ise hastane grevi sürecini aktardı. Özellikle pandemi sürecinde iş yüklerinin aşırı derecede arttığını belirten emekçi, en önemli sorunun ise ücret eşitsizlikleri olduğunu, kimi bölümlerdeki çalışanların birçok haktan yararlandırılmadığını, haksızlıkların giderilmesi ve herkesin TİS'lerden yararlandırılması için greve gittiklerini belirtti. Daha iyi çalışma koşulları ve bunların TİS'lerle kalıcılaştırılması tartışmalarının 2015'ten beri yürütüldüğünü ve ara ara grev ve eylemler yaptıklarını hatırlatarak, nihayet geçen yılki grev sayesinde kimi kazanımlar elde ettiklerini, eşitsizliği bir parça giderdiklerini, tüm hastane çalışanlarının TİS'ten yararlanmasını sağladıklarını dile getirdi. Grevin başarısında özellikle pandemi döneminin etkisiyle toplumdaki geniş desteğin etkili olduğunu, çalışanların büyük çoğunluğunun da sendikaya katılımı sayesinde güçlü bir hareket yaratılabildiğini vurguladı. Hastane çalışanı, ayrıca mevcut düzendeki sağlık hizmeti anlayışını somut örneklerle teşhir ederek, sendikal bürokrasiye dair eleştirilerini de sıraladı.

Salonda bulunan panelistlerin konuşmalarının ardından, Sinbo direnişçisi ile canlı yayına geçildi. Bu buluşmaya dair

heyecan ve mutluluğunu dile getirerek gençleri selamlayan Dilbent Türker, organizasyondan bir RJ'linin başarılı tercümanlığı aracılığıyla, Sinbo'da örgütlenme ve mücadele süreçlerini aktardı. Pandemi döneminde işçi sınıfı ve emekçilerin omuzlarına ek faturaların yüklendiğini, sermayenin ekonomik, politik, sosyal saldırılarının bu dönemde arttığını, işçi ve emekçilerin açlıkla, işsizlikle ve ölümlerle sınındığını vurguladı. Sermaye sınıfının ve devletlerin tüm dünyada saldırıları tırmandırması karşısında işçi ve emekçilerin de haklarına sahip çıkmaya çalıştığını, bu mücadelelerin aynı zamanda işçilerin haklarının nasıl kazanıldığını hatırlattığını belirtti.

Somutta Sinbo'da bir dizi soruna uğraştıkları bir dönemde önce ücretsiz izin saldırısıyla karşılaştıklarını aktaran Dilben Türker, bunu mücadeleyle püskürttiklerini, fakat sonraki aylarda kendisinin Kod 29'la işten atılması üzerine direnişe başladığını söyledi. Bir yıllık süreç boyunca fabrika önünde direniş sürdürdüklerini, öte yandan direniş salt çadırdaki beklemekle sınırlamadıklarını, çok sayıda direniş okulu örgütlediklerini, hemen her direnişle dayanışma ve destek çerçevesinde ilişki kurduklarını, 1 Mayıs gibi süreçlerde birleşik mücadeleyi örgütlemek için hep hareket halinde olduklarını, tüm bunları polis saldırıları ve gözaltı terörüne rağmen kararlılıkla devam ettirdiklerini dile getirdi. Direnişin bir döneminde, düzeni ve hükümetin gerçek yüzünü teşhir etmek için başlat-

tıkları Ankara yürüyüşünü özetleyen Türker, yürüyüş boyunca her gün, toplamda 11 kez işkenceli gözaltılara uğradıkları halde, İstanbul-Ankara arasındaki her kentte dayanışmada bulunan dost gruplarla eylemler yapıp, kaldıkları yerden yürüyüşlerine kararlılıkla devam ettiklerini ve eylemin teşhir bakımından amacına ulaştığını vurguladı.

Konuşması büyük bir ilgiyle karşılanan ve sık sık alkışlanan Sinbo direnişçisi, soru cevap bölümünde ise nasıl bir sendikal mücadele, fiili-meşru mücadelenin içeriği, biçimi ve zorunluluğu, mücadeleyi nasıl sürdüreceği üzerine düşüncelerini paylaştı. Diğer panelistler de direnişten ne denli etkilendiklerini ve Sinbo direnişçisiyle dayanışma içinde olacaklarını ifade ettiler. Dilbent Türker'le canlı bağlantı bölümü "Yaşasın enternasyonal dayanışma!" sloganıyla sona erdi. Ardından kalan kısa zamanda diğer panelistler çeşitli sorulara yanıtlar verdiler. Bu bölümde ayrıca BİR-KAR'dan bir emekçi de panelin temel tartışması olan nasıl bir sendika ve sendikal bürokrasiyle mücadele üzerine, taban örgütlenmesinin hayati önemini öne çıkaran bir konuşma yaptı.

Oldukça başarılı geçen, gençler üzerinde büyük bir etki bırakan etkinlik, panelistlere ve katılımcılara teşekkür edilerek, sabahki LLL yürüyüşünde buluşma dileğiyle sona erdi.

Pandemi sürüyor, üniversitelerde önlemler alınmıyor

Koronavirüs pandemisi tüm dünyada farklı varyantlar ile şiddetli bir biçimde sürmeye devam ediyor. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından son olarak "Omicron" varyantının hızla yayıldığı açıklanmıştı. Türkiye'de günlük vaka oranlarının 50 binin üzerinde seyrettiği bugünlerde, üniversite yönetimleri yeni pandemi "önlemleri" aldıklarını ilan ettiler. Oysa yüz yüze eğitimin başladığı günden bu yana var olan tablo, aslında en başından beri eğitimin tüm kademelerinde kayda değer hiçbir önlem alınmadığını gösteriyor.

Üniversitelerin karma (hibrit) eğitim biçimi ile açılmasının ardından 3 aylık bir dönem geride kaldı. Pandemi, eğitimin her alanında zaten var olan sorunları daha da arttırdı. Tüm bu sorunların yanı sıra uzmanların, meslek odalarının, öğrenci ve velilerin eğitimde yaşanacak sağlık sorunlarına dair ciddi ve haklı kaygıları bulunuyordu. Bugüne kadar sermaye devleti tarafından pandemi önlemleri çerçevesinde doğru düzgün bir çabanın sarf edilmeyişi kaygıları daha da büyüttü. Zira eğitimin tüm bileşenlerinin ve toplumun sağlık hakkının hiçe sayıldığı keskinleşti.

Yüz yüze eğitimin başladığı ilk haftalarda üniversite girişlerinde göstermelik olarak aşı ve HES kodu kontrolleri yapıldı. İlk iki hafta yapılan bu "kontroller" dışında kampüslerde başka hiçbir önlem alınmadı. Özellikle Eylül ve Ekim aylarında üniversite öğrencilerinin sosyal medya üzerinden yaptıkları paylaşımlarda en çok rastlanan sorunların başını kampüs ve yurt içerisinde alınmayan önlemler çekti. Öğrenciler yayınladıkları fotoğraf ve videolarda, tuvaletlerin düzenli olarak temizlenmediğine, peçete ve sabun gibi temel hijyen gereçlerinin kampüs ve yurt içerisinde bulunmadığına dikkat çektiler. Bizzat iktidar tarafından "maske, mesafe, temizlik" naraları atılarak, sorunların çözümü yalnızca bireysel çabaya indirildi. Dahası özellikle KYK yurtlarında 4 kişilik odalar 5 kişiye çıkarılmak istendi. Üstelik yüz yüze eğitim henüz başlamışken, ilgililer yurt odalarındaki mesafe önlemlerini sağladıklarını söylüyorlardı. Üniversitelerde vaka sayıları arttı ancak bu süreçte okullardaki koronavirüs tablosuna ilişkin ayrı hiçbir açıklama yapılmadı. Bizler bu tabloya yine öğrencilerin

kişisel sosyal medya paylaşımlarından ya da sendikaların edinebildikleri bilgiler üzerinden yaptıkları açıklamalardan erişebildik.

Yeni varyantın hızla yayılması ve artan vaka sayılarının gizlenememesi sonucunda bazı üniversite yönetimleri yeni "tedbirler" aldıklarını açıkladılar. İstanbul Teknik Üniversitesi, okul yurdunda en az 10 öğrencinin koronavirüs testlerinin pozitif çıkmasının ardından yüz yüze işlenen derslere devam zorunluluğunu kaldırdıklarını açıkladı. Söz konusu karar, İTÜ Rektörü tarafından "Son bir haftalık dönemde yerleşkelerimizdeki yurtlarda kalan ve derslere devam eden öğrencilerimizde Covid-19 pozitif vaka sayılarının hızla arttığı gözlemlenmiştir. Bu nedenle hastalığın yayılımını yavaşlatmak için tedbirler almaya ihtiyaç duyduk..." sözleriyle duyuruldu. Ancak İTÜ yurdunda herhangi bir karantina odası bulunmadığı gibi, testleri pozitif çıkan öğrenciler ile negatif çıkan öğrencilerin yurt içerisinde aynı katlarda bulundurulduğu öğrenildi.

Kayım rektör karşıtı direnişle bir yıldır gündemde olan Boğaziçi Üniversitesi, 4 Ocak'a kadar derslerin uzaktan sürdüreceğini, çeşitli etkinliklerin ise ileri bir tarihe ertelendiğini duyurdu. Etkinlik yasağı kararının Boğaziçi Direnişi'nin 1. yıldönümü tarihine denk gelmesi, bu kararın öğrencilerin sağlığından ziyade, başka malum kaygılarla alındığını açıkça göstermektedir. Koç Üniversitesi, 7 Ocak 2022'ye kadar tıp ve hukuk fakültelerinde uygulamalı dersler hariç diğer tüm

bölümlerde ders ve final sınavlarının uzaktan yapılacağını açıkladı. Bazı özel üniversiteler de dersleri uzaktan eğitim ile işleme kararı aldıklarını açıkladı.

Üniversitelerde koronavirüse karşı gerekli önlemlerin alınmaması, gelinen yerde hem eğitim hakkının hem de yaşam hakkının gaspı anlamına geliyor. Sermaye devleti eğitimde büyük bir kıskılcıqlığın içerisinde debeleniyor. Öğrenciyi müşteri, okulları ticarethane olarak gören bu düzende, öğrenciler özellikle küçük iller için ciddi bir para kaynağı olarak görülüyor. Bilindiği gibi Türkiye'de "öğrenci kenti" olarak anılan şehirler var. Bu tür kentlerde üniversitelerin kapalı kalması şehrin önemli bir para kaynağının kesilmesine neden oluyor. Çünkü barınmadan beslenmeye, ulaşımdan öteki temel ihtiyaçlara kadar büyük bir "piyasa" etkileniyor. Ciddi bir ekonomik kriz ile boğuşan sermaye devleti, okulları kapatmayı, diğer bir deyişle böylesi bir "gelir kaynağını" bu dönemde yitirmeyi göze alamaz elbette ki.

Öte yandan bir buçuk sene süren uzaktan eğitimde tüm üniversitelerin sınıfta kaldığı biliniyor. Uzaktan eğitim süreci eğitimin her kademesinde adeta bir fiyaskoya dönüştü. Ayrıca bu süreçte eğitimde büyük bir kayıp zamanın ortaya çıkması ve bunun telafi edilememesi de ciddi bir sorun olarak varlığını koruyor.

Üniversite yönetimleri göstermelik kararlar açıklayadursunlar, alınması gereken asıl önlemler sahipsiz olarak ortada duruyor. Pandeminin en başında

sıralanan talepler halen da günceldir: Toplu yaşam alanları olan okulların hijyenine önem verilmelidir. Düzenli bakım ve denetim yapılmalıdır. Her öğrenciye, öğretmene, okul çalışanı ve ailelere maske, sabun, dezenfektan ve peçete gibi temel hijyen ürünleri ücretsiz olarak sağlanmalıdır. Geç kalınmış olsa dahi yurt kapasiteleri arttırılmalı, öğrencilerin kaldıkları odalarda kişi sayısı düşürülmelidir. Ayrıca yurtlarda bir öğrencinin koronavirüse yakalanmasının ardından herhangi bir karantina odası ya da revir de bulunmamakta test sonucu pozitif öğrenciler negatif öğrenciler ile aynı odalarda ya da aynı katlarda kalmaya mecbur bırakılmaktadır. Tüm yurtlarda karantina odaları ve revir sağlanmalıdır. Virüse karşı sağlıklı beslenmek ve bağışıklık sistemini güçlendirmek en önemli gerekliliklerdendir. Eğitimin tüm kademelerinde öğrenci, öğretmen ve çalışanlara düzenli olarak ücretsiz ve sağlıklı gıda temin edilmelidir. Her eğitim kurumunda sağlık görevlileri bulunmalıdır.

Tüm bunların yanı sıra, üniversitelerin işleyişine dair alınacak her kararda öğrenci, öğretim görevlisi ve okul çalışanları da söz sahibi olabilmeli, işletilen süreç ve mekanizmalarda yer almalı ve kendilerine karar hakkı tanınmalıdır. Uzaktan eğitim için de tüm öğrenci ve öğretim görevlilerine ücretsiz ve sınırsız internet, bilgisayar, kamera ve mikrofon gibi tüm teknik ekipmanlar da ücretsiz bir şekilde temin edilmelidir.

“Sıkı durun. Kaçmadık. Yenilmedik... Çünkü Spartaküs ateş ve ruh demektir, yürek ve can demektir, proleter devrimin iradesi ve eylemi demektir. Çünkü Spartaküs zafer özlemine, sınıf-bilinçli proletaryanın mücadele azmini temsil etmektedir... Bunlar elde edildiği zaman, biz ister yaşayalım, ister yaşamayalım, programımız yaşayacaktır ve kurtulan halkların dünyasına egemen olacaktır. Her şeye rağmen!”

KARL LIEBKNECHT

“Berlin’de düzen hüküm sürüyor!’ Sizi budala zaptiyeler! Kum üzerine kurulu sizin ‘düzeniniz’. Devrim daha yarın olmadan, ‘Zincir şakırtıları içinde yine doğrulacaktır!’ ve sizleri dehşet içinde bırakıp, trampet sesleri arasında şunu bildirecektir: ‘Vardım, Varım, Var olacağım!’”

ROSA LUXEMBURG

**Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht
sosyalizm mücadelesinde yaşıyor!**